

Embassy of Greece in London - Education Office

Newsletter February 2019

<http://hellenic-education-uk.europe.sch.gr/newsletters-2015/>

“Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική”

Την γλώσσα μου έδωσαν ελληνική
το σπίτι φτωχικό στις αμμουδιές του Ομήρου.
Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου στις αμμουδιές του
Ομήρου.

Εκεί σπάροι και πέρκες
ανεμόδαρτα ρήματα
ρεύματα πράσινα μες τα γαλάζια
όσα είδα στα σπλάχνα μου ν' ανάβουνε
σφουγγάρια, μέδουσες
με τα πρώτα λόγια των Σειρήνων
όστρακα ρόδινα με τα πρώτα μαύρα ρίγη.
Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου με τα πρώτα μαύρα
ρίγη.

Εκεί ρόδια, κυδώνια
θεοί μελαχρινοί, θείοι κι εξάδελφοι
το λάδι αδειάζοντας μες στα πελώρια κιούπια
και πνοές από τη ρεματιά ευωδιάζοντας
λυγαριά και σχίνο
σπάρτο και πιπερόριζα
με τα πρώτα πιπίσματα των σπίνων,
ψαλμωδίες γλυκές με τα πρώτα-πρώτα Δόξα Σοι.
Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου με τα πρώτα -πρώτα
Δόξα Σοι!

Εκεί δάφνες και βάγια
θυμιατό και λιβάνισμα
τις πάλες ευλογώντας και τα καρυοφύλλα.
Στο χώμα το στρωμένο με τ' αμπελομάντιλα
κνίσεις, τσουγκρίσματα
και Χριστός Ανέστη
με τα πρώτα σμπάρα των Ελλήνων.
Αγάπες μυστικές με τα πρώτα λόγια του Ύμνου.
Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου, με τα πρώτα λόγια
του Ύμνου.
Οδυσσέας Ελύτης (απόσπασμα από το Άξιον Εστί)

Περιεχόμενα

- “Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική”
- Χαιρετισμός του Συντονιστή Εκπαίδευσης Λονδίνου για την 9η Φεβρουαρίου, Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας

A. ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΡ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΤΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΓ

1. Επιμορφωτική-ενημερωτική συνάντηση του Συντονιστή Εκπαίδευσης στο ΤΕΓ-ΚΕΣ ΒΔ Λονδίνου στο Manchester
2. Ενημερωτική συνάντηση γονέων και σχολικών επιτροπών κεντρικής Αγγλίας με τον Συντονιστή Εκπαίδευσης Λονδίνου
3. Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας στο Ελληνικό Δημοτικό Λονδίνου
4. Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας στο Ελληνικό Σχολείο της Αγ. Σοφίας
5. Κοπή πρωτοχρονιάτικης πίτας στο Ελληνικό Παροικιακό Σχολείο του Αγ. Νικολάου-West Acton
6. Εορτασμός της επετείου των Τριών Ιεραρχών του Ελληνικού Παροικιακού Σχολείου του Αγ. Νικολάου-West Acton
7. Κόψαμε κι εμείς βασιλόπιτα για το 2019, από το ΕΔΛ-Acton
8. Πολιτιστικό πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου του Δουβλίνου «Το θέατρο σκίων στην τάξη μας: Ο καραγκιόζης και οι φίλοι του»
9. Δράσεις-εκδηλώσεις του ΤΕΓ Όσλου
10. Στοιματική Υγιεινή στο Ελληνικό Δημοτικό Λονδίνου
11. Το ξεκίνημα της νέας χρονιάς για το Ελληνικό Σχολείο του Sheffield

B. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΝΕΑ

12. Εξετάσεις Μαΐου 2019 για το Κρατικό Πιστοποιητικό Ελληνομάθειας
13. Salutation of the Education Counsellor in London for the 9th of February, International Greek Language Day
14. International Greek Language Day
15. Examinations for the Certificate of Attainment in Greek (Hellenomathia) May 2019
16. The Hellenic Centre: Easter Children's Event Apple Cinnamon and Sugar (A Theatre Play) Easter Workshop
17. Οδηγός επιτυχίας για τους υποψηφίους της εξέτασης του GCSE για τα Ελληνικά από τον Ηρακλή Λαμπταδαρίου
18. Royal Holloway, University of London : "Christianity and Greek Paideia"
19. An Evening with Titos Patrikios
20. 5ο Διεθνές Θερινό πανεπιστήμιο: «Ελληνική γλώσσα, πολιτισμός και ΜΜΕ»
21. Ο Καβάφης σε εργασία της φιλόλογου κας Δήμητρας Τζανιάκη

Γ. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΝΕΑ / ΤΡΟΦΗ ΓΙΑ ΣΚΕΨΗ

22. The Cyprus Museum: Past, Present and Future | Lecture by Dr Despina Pilides
23. Ελληνοβρετανική μάχη για τα Γλυπτά του Παρθενώνα-«Δεν ανήκουν στην Ελλάδα» λέει ο διευθυντής του Βρετανικού Μουσείου
24. Μουσείο Πράδο: Διακόσια χρόνια ιστορίας για το πετράδι του στέμματος
25. Niki Marangou Prize 2019 (open to BA, MA and PhD students): Call for Submissions
26. Λεονάρντο Ντα Βίντσι: 12 εκθέσεις στη Βρετανία για τη μεγάλη επέτειο
27. Οι μεγάλες εικαστικές διοργανώσεις του 2019
28. Η τοιχογραφία ως μνημειακή τέχνη
29. 3 υπέροχες εκθέσεις στην Αθήνα
30. Οδηγός επιβίωσης για ένα Έλληνα μετανάστη στην Αγγλία
31. Πολιτισμός, γενεσιουργός αιτία της Δημοκρατίας
32. Andrea Marcolongo (2017). Η υπέροχη γλώσσα: 9 λόγοι για να αγαπήσεις τα αρχαία ελληνικά, Εκδόσεις Πατάκη, 2017, 243 σελ.
33. Γιώργος Κόσσυβας: Αναγκαιότητα ίδρυσης ενός Δίγλωσσου ελληνο-αγγλικού Σχολείου στο Λονδίνο

Χαιρετισμός του Συντονιστή Εκπαίδευσης Λονδίνου για την 9η Φεβρουαρίου, Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας

Η γλώσσα δεν είναι μόνον ένα μέσον επικοινωνίας. Κουβαλάει την ψυχή του λαού μας κι όλη του την ιστορία και όλη του την ευγένεια.

Οδυσσέας Ελύτης

Αγαπητοί γονείς, εκπαιδευτικοί και συνεργάτες της Ελληνόγλωσσης Εκπαίδευσης στη Μ. Βρετανία και τη Βόρεια Ευρώπη.

Στις 9 Φεβρουαρίου 2019 τιμούμε για δεύτερη φορά φέτος, την Παγκόσμια Ημέρα της Ελληνικής Γλώσσας και ημέρα μνήμης του εθνικού μας ποιητή Διονυσίου Σολωμού. Με τον εν λόγω εορτασμό επιδιώκεται η ανάδειξη της διαρκούς συμβολής της Ελληνικής Γλώσσας στην ανάπτυξη του ευρωπαϊκού και παγκόσμιου πολιτισμού. Σκοπός είναι η ευαισθητοποίηση όλων μας για την προώθηση και την ευρύτατη διάδοσή της. Η προβολή της Ελληνικής Γλώσσας και η ενίσχυση της Ελληνοφωνίας, τόσο στα ελληνικά σχολεία όσο και στη διεθνή κοινότητα, αποτελούν σήμερα περισσότερο από ποτέ στόχο ύψιστης προτεραιότητας.

Η σημασία της Ελληνικής Γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού είναι οικουμενική. Η Ελληνική Γλώσσα είναι από τις πιο γόνιμες στον κόσμο είναι πηγή αξιών και φανερώνει την ποιότητα και την αντοχή του πολιτισμού μας. Πρόκειται για μια γλώσσα που μιλιέται αδιάλειπτα για αιώνες! Σύμφωνα με τα λόγια του Νομπελίστα ποιητή Οδυσσέα Ελύτη «Είμαστε οι μόνοι σ' ολόκληρη την Ευρώπη που έχουμε το προνόμιο να λέμε τον ουρανό "ουρανό" και τη θάλασσα "θάλασσα" όπως την έλεγαν ο Όμηρος και ο Πλάτωνας πριν δυόμισι χιλιάδες χρόνια». Η αδιάσπαστη ενότητα της Ελληνικής Γλώσσας δείχνει τον λεκτικό και εννοιολογικό της πλούτο και αποκαλύπτει την ανθεκτικότητά της στο πέρασμα του χρόνου, αλλά και τη συνέχεια του ελληνισμού.

Μπορεί σήμερα η Ελληνική Γλώσσα να μιλιέται από μερικά εκατομμύρια ανθρώπους, παραμένει όμως η γλώσσα στην οποία μίλησαν για πρώτη φορά το Θέατρο και η Ποίηση, τα Μαθηματικά και η Ιατρική, η Ρητορική και η Πολιτική, οι Ευαγγελιστές και οι Πατέρες της Εκκλησίας. Η ενιαία Ελληνική Γλώσσα είναι μια πλούσια γλώσσα που μπορεί να εκφράσει τις πιο ακριβείς και λεπτές αποχρώσεις της Φιλοσοφίας και των Επιστημών. Επιπλέον, αποτελεί αστείρευτη πηγή έμπνευσης για τους δημιουργούς των Γραμμάτων και των Τεχνών εμπλουτίζοντας τις περισσότερες γλώσσες του πλανήτη και την καθημερινότητα της διεθνούς επικοινωνίας.

Υπ' αυτό το πρίσμα, απέναντι στις πιέσεις της παγκοσμιοποίησης και με τη συμπαράσταση εκατομμυρίων Απόδημων Ελλήνων σε όλη την υφήλιο, δίνουμε πνοή και συνέχεια στην προστασία και τη διατήρησή της. Κατά τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Ελληνικής Γλώσσας καλούμαστε να αναπτύξουμε πρωτοβουλίες που ενισχύουν την παρουσία της και προάγουν την ευρύτερη προσπάθεια διάδοσης των ανθρωπιστικών αξιών του ελληνικού πολιτισμού στα πέρατα της οικουμένης. Η σύγχρονη πρόκληση είναι να φέρουμε στο διεθνές προσκήνιο τη γλώσσα μας. Να προωθήσουμε το άνοιγμά της πέρα από τις διάσπαρτες κοιτίδες ελληνοφώνων. Ο ελληνικός πολιτισμός μέσω της γλώσσας μπορεί να συμβάλει στην εδραίωση ενός παγκόσμιου πνεύματος αλληλοκατανόησης, αμοιβαίου σεβασμού, παραγωγικής συνεργασίας και ειρηνικής συμβίωσης.

Εν κατακλείδι, ας ακολουθούμε την προτροπή του Ελύτη προς τους απόδημους Έλληνες: «μην ξεχνάτε την πατρίδα μας, και προ παντός, τη γλώσσα μας. Πρέπει να 'σαστε περήφανοι, να' μαστε όλοι περήφανοι, εμείς και τα παιδιά μας για τη γλώσσα μας». Αξίζει τον κόπο να ενθαρρύνουμε όλοι μας την προσπάθεια για τη διάδοση της Ελληνικής Γλώσσας για να εκτιμήσουμε την πνευματική δύναμη και την ομορφιά της, μεταδίδοντας τη σημασία της και βοηθώντας έμπρακτα στην προβολή της. Υποστηρίζοντας την παρουσία της Ελληνικής Γλώσσας επεκτείνουμε την επιρροή της ελληνικής σκέψης, ενισχύουμε την ίδια την πατρίδα μας.

Ο Συντονιστής Εκπαίδευσης

Δρ. Γεώργιος Κόσουβα

Α΄ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΤΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΓ

1. Επιμορφωτική-ενημερωτική συνάντηση του Συντονιστή Εκπαίδευσης στο ΤΕΓ-ΚΕΣ Βορειοδυτικού Λονδίνου στο Manchester

Την **Τρίτη 5 Φεβρουαρίου 2019**, 6 μ. μ. -8 μ. μ. στο Ελληνικό Σχολείο Manchester πραγματοποιήθηκε Ενημερωτική Συνάντηση γονέων ΤΕΓ-ΚΕΣ Βορειοδυτικής Αγγλίας (Μάνσεστερ-Λίβερπουλ) (Hellenic School of Manchester Unit of Greek Language and Culture-Central Education Council of the Holy Archdiocese Northwestern England (Manchester-Liverpool)).

Εισηγητής: Γιώργος Κόσυβας, PHD, Συντονιστής Εκπαίδευσης στην Ελληνική Πρεσβεία Λονδίνου.

Θέμα: «Η Ελληνική Γλώσσα και το Κρατικό Πιστοποιητικό Ελληνομάθειας».

Στην ενημερωτική συνάντηση έλαβαν μέρος γονείς του ΤΕΓ-ΚΕΣ Βορειοδυτικής Αγγλίας (Μάνσεστερ-Λίβερπουλ). Στη μέριμνα της προετοιμασίας και την φροντισμένη οργάνωση της συνάντησης συνέβαλαν η πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής του ελληνικού σχολείου κ. Κίκα (Kika Mccloughlin) και η Ελληνίδα αποσπασμένη εκπαιδευτικός κ. Βίκυ Ζαφειράκη η οποία είναι και Διευθύντρια του σχολείου καθώς και όλα τα μέλη της σχολικής επιτροπής.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι οι γονείς στέκονται πάντα δίπλα στους εκπαιδευτικούς, άξιοι συμπαράστατες και αρωγοί, τόσο ατομικά ο καθένας όσο με την ολοπρόθυμη βοήθεια της σχολικής επιτροπής του σχολείου. Χωρίς τη συμπαράσταση και την ολόπλευρη προσπάθεια όλων, θα ήταν αδύνατη η λειτουργία του ελληνικού παροικιακού σχολείου του ΤΕΓ- ΚΕΣ Βορειοδυτικής Αγγλίας (Manchester-Liverpool).

Ευχόμαστε προς τους γονείς καλή δύναμη για να συνεχίσουμε την πολύπλευρη παιδαγωγική μας προσφορά με την απαιτούμενη πίστη και αφοσίωση, για το καλό των μαθητών μας και της Ελληνόγλωσσας Εκπαίδευσης.

2. Ενημερωτική συνάντηση γονέων και σχολικών επιτροπών κεντρικής Αγγλίας με τον Συντονιστή Εκπαίδευσης Λονδίνου

Το **Σάββατο 9 Φεβρουαρίου 2019 11 π. μ. -1 μ. μ.** στο Ελληνικό Σχολείο Sheffield πραγματοποιήθηκε Ενημερωτική Συνάντηση γονέων/εκπαιδευτικών. Μετά την ίδρυση των νέων εξεταστικών κέντρων Ελληνομάθειας στο Sheffield και στο Mansfield της Μ. Βρετανίας από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (ΚΕΓ) κλήθηκαν σε ενημερωτική συνάντηση οι γονείς, οι εκπαιδευτικοί και μέλη των Σχολικών Επιτροπών της Κεντρικής και ευρύτερης Αγγλίας των Ελληνικών Παροικιακών Σχολείων Mansfield, Nottingham, Sheffield (δύο σχολεία), Hull, Derby, Leeds, Hall, Birmingham, Leicester, Lincoln, Liverpool, Manchester και Stoke-on-Trent. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στο αμφιθέατρο του Hellenic School of Sheffield στο δεύτερο όροφο.

Στην αρχή καλωσόρισε τους παρευρισκομένους ο Πρόεδρος της Σχολικής Επιτροπής κ. **Βασίλειος Θεοχαράκης**. Στην ενημερωτική συνάντηση έλαβαν μέρος, γονείς, εκπρόσωποι των περισσότερων σχολείων της κεντρικής Αγγλίας όλοι τους νέοι επιστήμονες από την Ελλάδα, μαθητές και οι εκπαιδευτικοί του σχολείου. Εισηγητής ήταν ο κος Γιώργος Κόσυβας, Συντονιστής Εκπαίδευσης στην Ελληνική Πρεσβεία Λονδίνου. Το θέμα ήταν: «International Greek Language Day – Coordination and Cooperation for the Greek Language Hellinomathia Examinations in the UK». Το Ελληνικό Σχολείο του Sheffield (Hellenic School of Sheffield), αλλά και όλα τα σχολεία της περιοχής της Μ. Βρετανίας αναπτύσσουν αξιόλογες εκπαιδευτικές

δράσεις. Τα ελληνικά σχολεία του Sheffield (Hellenic School of Sheffield) και Mansfield ορίστηκαν ως κέντρα διεξαγωγής των εξετάσεων Ελληνομάθειας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας. Συζητήθηκαν μεταξύ άλλων θέματα συντονισμού συνεργασίας και κοινής δράσης για την επιτυχία των εξετάσεων Ελληνομάθειας.

Θα πρέπει τονιστεί ότι οι κοινότητες της κεντρικής Αγγλίας συνεχώς ακμάζουν, καθώς αποτελούν μεταναστευτικούς Προορισμούς Ελλήνων και τα σχολεία αποτελούν κοιτίδες ελληνικής παιδείας που συγκεντρώνουν όλο και μεγαλύτερο αριθμό μαθητών. Η λειτουργία των ελληνικών σχολείων αποτελεί αξιοθαύμαστη πρωτοβουλία των ιδίων των γονέων με τη συμπαράσταση των σχολικών επιτροπών. Οι γονείς στέκονται πάντα δίπλα στους εκπαιδευτικούς, στους οποίους ανέθεσαν τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας.

Συγχαρητήρια για το ξεκίνημα στις συνεργατικές προσπάθειες των γονέων για τη διατήρηση της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού, οι οποίες ανοίγουν δυνατότητες επικοινωνίας και σύσφιξης των ανθρώπινων σχέσεων για το συλλογικό καλό όλων των ελληνικών κοινοτήτων. Ευχόμαστε προς τους γονείς της ευρύτερης περιοχής καλή δύναμη για να συνεχίσουν την πολύπλευρη προσφορά τους με την ίδια διάθεση, για το καλό των μαθητών και της Ελληνόγλωσσας Εκπαίδευσης.

3. Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας στο Ελληνικό Δημοτικό Λονδίνου

Στις **11 Φεβρουαρίου 2019**, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα της Ελληνικής Γλώσσας, οι μαθητές της Δ' Δημοτικού του σχολείου μας είχαν την ευκαιρία να πραγματοποιήσουν τηλεδιάσκεψη με τους μαθητές του 2ου Δημοτικού Σχολείου Αγ. Στεφάνου Αττικής στην Ελλάδα. Η συνεργασία έγινε ύστερα από συνεννόηση της διευθύντριας, κ. Κατερίνας Μπρις, του αναφερόμενου ελληνικού σχολείου και της δασκάλας της Δ' Δημοτικού του

σχολείου μας, κ. Μαρίνας Αντωνίου. Αρχικά, τα ελληνόπουλα του Λονδίνου καλωσόρισαν διαδικτυακά τους ομοεθνείς τους με ένα δικό τους μελοποιημένο ποίημα με την καθοδήγηση της δασκάλας μας της Μουσικής, κ. Ελισσάβετ Βουνοτρυπίδου.

Ύστερα, με κεντρικό θέμα συζήτησης τον Οδυσσέα Ελύτη και το ποίημα "Κορίτσι", ως διδασκόμενο μάθημα στο βιβλίο της Γλώσσας της Δ' Δημοτικού, οι μαθητές αμφίπλευρα τραγούδησαν το συγκεκριμένο μελοποιημένο ποίημα με την συνοδεία αρμονίου και βιολιού από το άλλο ελληνικό σχολείο. Στη συνέχεια, προσέγγισαν συμβολικά το ποίημα και δημιούργησαν κολάζ εικόνων, ακολουθώντας το έργο του Γ. Ψυχοπαίδη, ο οποίος στα έργα του έχει αποτυπώσει με ξεχωριστό τρόπο πορτραίτα ποιητών. Στο τέλος, τα παιδιά μας παρουσίασαν εικαστικά την αγαπημένη τους στιγμή στο Ελληνικό Δημοτικό Λονδίνου, ενώ συνομίλησαν και με τους άλλους μαθητές κάνοντας διάλογο. Ήταν μια πολύ ευχάριστη, δημιουργική και μοναδική εμπειρία συνεργασίας των δύο σχολείων, που είχε την αμέριστη αποδοχή από τους μαθητές, καθώς και την ευχαρίστησή τους.

**Τη γλώσσα μου έδωκαν ελληνική το σπίτι φτωχικό
στις αμμουδιές του Ομήρου.....**

Οι μαθητές των τάξεων Δ', Ε', Στ αφιερώνουν τη μέρα τους στην ελληνοφωνία, απαγγέλοντας, τραγουδώντας και απαριθμίζοντας λέξεις της ελληνικής γλώσσας στην αγγλική. Την αξία και τη διαχρονικότητα της ελληνικής γλώσσας βίωσαν οι μαθητές όλου του Δημοτικού Σχολείου μας.

«Ούτω θέλω λαλείς, ούτω γράφεις». «Η αναζήτηση, ο δανεισμός ξένων λέξεων, γιατί είμαστε πια ευρωπαίοι, οι αγγλισμοί, οι γαλατισμοί, οι γερμανισμοί δεν είναι παρά δείγμα δουλικότητας, απαιδευσιάς ή και ηλιθιότητας».

Αδαμάντιος Κοραής

4. Η Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας στο Ελληνικό Σχολείο της Αγίας Σοφίας

Το **Σάββατο 9 Φεβρουαρίου** το σχολείο της Αγίας Σοφίας γιόρτασε με περηφάνεια την Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας. Μικροί και μεγάλοι μαθητές άκουσαν με προσοχή το όμορφο ποίημα του Τίτου Πατρικίου με τίτλο "Η Γλώσσα μου", καθώς και τις σκέψεις των μεγάλων μαθητών γύρω από τη σημασία της μοναδικής ελληνικής γλώσσας μας. Επιπλέον, η κάθε τάξη έκανε μικρές παρουσιάσεις γύρω από τη γλώσσα μας, κάποιοι μίλησαν σε τοπικές διαλέκτους, άλλοι μαθητές προσπάθησαν να βρουν ελληνικές λέξεις που χρησιμοποιούνται ευρέως στα Αγγλικά, ενώ κάποιοι άλλοι πειραματίστηκαν με τη Γραμμική Β'!

Ελληνικές λέξεις που συναντούμε στα Αγγλικά

Μιλάμε τοπικές διαλέκτους

Πειραματιζόμαστε με τη Γραμμική Β'

5. Κοπή πρωτοχρονιάτικης πίτας στο ελληνικό παροικιακό σχολείο του Αγίου Νικολάου - West Acton

Το **Σάββατο 19 Ιανουαρίου 2019** πραγματοποιήθηκε στο Ελληνικό Παροικιακό σχολείο του Αγ. Νικολάου η καθιερωμένη κοπή της πίτας παρουσία των εκπαιδευτικών, των γονέων και των μαθητών του σχολείου μας.

Το παλαιό έθιμο της Βασιλόπιτας, - σύμβολο της Πρωτοχρονιάς εξήγησε ο **π. Σταύρος** με απλά λόγια στους μαθητές και πώς αυτή συνδέεται με τη γιορτή του Αγίου Βασιλείου, από τον οποίο πήρε και το όνομά της. Στη συνέχεια, ευλόγησε τις βασιλόπιτες και ευχήθηκε στους μαθητές και δασκάλους μια Καλή και Ευλογημένη Χρονιά.

Η Διευθύντρια κ. Ελευθερία Ξενοφώντος ευχήθηκε σε όλους, διδάσκοντες, γονείς και διδασκομένους μια Καλή και Δημιουργική Χρονιά με Υγεία, Δύναμη και Ενθουσιασμό. Στους τυχερούς μαθητές που κέρδισαν το φλουρί, δόθηκαν διάφορα δώρα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι όλες οι βασιλόπιτες προσφέρθηκαν από Εθελοντές Γονείς του Ελληνικού Παροικιακού Σχολείου, τους οποίους ευχαριστούμε θερμά.

6. Εορτασμός της επετείου των Τριών Ιεραρχών του Ελληνικού Παροικιακού Σχολείου του Αγίου Νικολάου στο Acton

Την **Κυριακή 3 Φεβρουαρίου 2019** οι μαθητές και οι δάσκαλοι του Ελληνικού Παροικιακού σχολείου του Αγ.Νικολάου τίμησαν τους Τρεις Ιεράρχες στον ομώνυμο Ιερό Ναό.

Στην εκδήλωση τιμής για τους Τρεις θαυμαστούς Διδασκάλους που με το έργο τους τίμησαν και καταξίωσαν την Παιδεία και τα Ελληνικά Γράμματα παρέστησαν πλήθος γονέων αλλά και ο Αιδεσιμότατος **π. Σταύρος**, ο Συντονιστής της Εκπαίδευσης της Πρεσβείας στο Λονδίνο, **κ. Γεώργιος Κόσυβας**, ο **κ. Μιχάλης Κασσής**, πρώην Σύμβουλος Εκπαίδευσης της Υπάτης Αρμοστείας της Κύπρου στο Λονδίνο, ο Πρόεδρος της Σχολικής επιτροπής **κ. Ηλίας Ντινένης** και η Προϊσταμένη του Ελληνικού Νηπιαγωγείου **κ. Αναστασία Μισιρλή**

Η εκδήλωση ξεκίνησε με χαιρετισμό από την **κ.Ελευθερία Ξενοφώντος**, **Διευθύντρια του σχολείου** και στη συνέχεια η **μαθήτρια της Ε΄ τάξης Κατερίνα Μπάδη** απήγγειλε το ποίημα του **Κ.Παλαμά « Στο Δάσκαλο»** αναδεικνύοντας τον εκπαιδευτικό και ουσιαστικό ρόλο του δασκάλου. Ακολούθησε ομιλία από την εκπαιδευτικό **κ. Ιωάννα Μπακανδρέα** και η γιορτή συνεχίστηκε με την απαγγελία ποιημάτων από τους μαθητές της Α΄ και Γ΄ τάξης. Οι μαθητές της Ε΄ & Στ΄ τάξης μετέφεραν αυτούσια σοφά αποφθέγματα των Τριών Ιεραρχών ενώ την εκδήλωση πλαισίωσε η Χορωδία του

σχολείου, την οποία διηύθυνε ο κ. Νεκτάριος Καζίλας.

Μετά το πέρας της εορτής οι μαθητές, οι οποίοι άριστευσαν κατά το σχολικό έτος 2017-2018 στις εξετάσεις των επιπέδων GCSE, AS/A LEVEL αλλά και Ελληνομάθειας παρέλαβαν τα πιστοποιητικά τους από το Συντονιστή της Εκπαίδευσης κ. Γεώργιο Κόσουβα και τον κ. Μιχάλη Κασσή, πρώην Σύμβουλο Εκπαίδευσης στο Λονδίνο.

7. Κόψαμε κι εμείς βασιλόπιτα για το 2019, από ΕΔΛ-ACTON

Τις βασιλόπιτες κάθε τάξης ευλόγησε ο ιερέας του Αγίου Νικολάου Λονδίνου στις 23-01-19 στο Ελληνικό Δημοτικό Σχολείο. Μίλησε στα παιδιά για το έθιμο της βασιλόπιτας και έδωσε απαντήσεις στις απορίες τους, σχετικά με την ύπαρξη του Αγίου Βασιλείου σύμφωνα με την Ορθόδοξη Χριστιανική μας παράδοση. Ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων πρόσφερε τις σπιτικές βασιλόπιτες και ένα βιβλίο στο κάθε τυχερό.

8. Πολιτιστικό πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου του Δουβλίνου «Το θέατρο σκιών στην τάξη μας: Ο Καραγκιόζης και οι φίλοι του»

Οι μικροί μαθητές του Νηπιαγωγείου του Δουβλίνου γνώρισαν μέσα από ένα πολιτιστικό πρόγραμμα το θέατρο σκιών, τον Καραγκιόζη και τους φίλους του. Παρακολούθησαν παραστάσεις του Καραγκιόζη, έκοψαν και ζωγράφισαν φιγούρες του θεάτρου σκιών.

Σκοπός του Προγράμματος: Να προσεγγίσουν μια πλευρά της λαϊκής μας παράδοσης γνωρίζοντας την τέχνη του θεάτρου σκιών.

Στόχοι του Προγράμματος:

- Να γνωρίσουν τους ήρωες του θεάτρου σκιών.
- Να μάθουν τον τρόπο που ανέβαινε παλιότερα μια παράσταση Καραγκιόζη και τον ρόλο του Καραγκιοζοπαίχτη.
- Να αναπτύξουν τον προφορικό τους λόγο.
- Να αναπτύξουν την εικαστική τους έκφραση με την ζωγραφική φιγούρων του θεάτρου σκιών.
- Παραστάσεις που παρακολούθησαμε: "Ο Καραγκιόζης αστροναύτης" και "Ο Καραγκιόζης μάγειρας".

Είναι μια παιγνιώδης δράση που την αποζητούν οι μαθητές και φέρνει αποτελέσματα σε μαθησιακό και κοινωνικό επίπεδο.

Επίσης, ξεκινάμε να αλληλογραφούμε με μαθητές δημόσιων σχολείων από την Ελλάδα που φοιτούν σε αντίστοιχες τάξεις. Οι μαθητές της Β΄ τάξης μας γράφουν λίγες γραμμές για τον εαυτό τους, τις προτιμήσεις, τα χόμπι τους κ.α. Στη συνέχεια, τα κείμενα αυτά θα σκαναριστούν και θα σταλούν στο mail του δασκάλου Β΄ τάξης σχολείου του Πειραιά, με τα οποία ξεκινήσαμε αυτή τη συνεργασία. Οι μαθητές του πειραιϊκού σχολείου θα μας αποστείλουν αντίστοιχες πληροφορίες, ώστε να προωθήσουμε μια επικοινωνία που θα εξελίσσεται σταδιακά.

9. Δράσεις-εκδηλώσεις του ΤΕΓ Όσλο

Αυτό το μήνα, ενημερωθήκαμε για τις αιτήσεις συμμετοχής στις εξετάσεις του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας. Έγιναν συναντήσεις με γονείς μαθητών, όπου ενημερώθηκαν για τη μέχρι τώρα πορεία μας, την επίτευξη των στόχων που είχαμε θέσει και συζητήθηκε η πρόοδος του κάθε μαθητή ξεχωριστά. Στη συνέχεια, συζητήσαμε για τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις του Μαΐου και σε μεθόδους προετοιμασίας, ώστε να αποτελέσουν μια ευχάριστη και δημιουργική εμπειρία και να αυξηθούν οι πιθανότητες επιτυχών αποτελεσμάτων.

Παράλληλα με τις ενότητες των εγχειριδίων που χρησιμοποιούμε, παρακολουθούμε σύντομες προβολές ελληνικών παραμυθιών ή επιλεγμένων θεμάτων από μυθολογία, ανάλογα με το επίπεδο του κάθε τμήματος.

Στη συνέχεια, διαβάζουμε τα αντίστοιχα κείμενα, συζητάμε, ζωγραφίζουμε ή γράφουμε κάτι σχετικό με το περιεχόμενο της συζήτησης. Για τους μικρούς μαθητές επιλέγουμε μύθους του Αισώπου. Ενώ για μεσαία τμήματα, έχουμε βρει ενδιαφέρον το Βιβλίο Ιστορίας Γ΄ Δημοτικού και τις περιπέτειες των μυθικών ηρώων. Προσεγγίζοντας διαθεματικά το κάθε μάθημα, διαπιστώσαμε ότι εμπλουτίζουμε το λεξιλόγιό μας και ενισχύουμε την κατανόηση και την παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου.

Σε μεγαλύτερα τμήματα, συζητάμε κυρίως για κοινωνικά φαινόμενα και προβλήματα που απασχολούν τους έφηβους πια μαθητές μας. Ένα θέμα που τίθεται σε ενότητα του ΚΛΙΚ Β1 που χρησιμοποιούμε, είναι αυτό του εκφοβισμού. Αποτελεί αντικείμενο συζήτησης και στα νορβηγικά σχολεία, καθώς οι μαθητές συχνά αναφέρουν ότι έγινε ημερίδα ή διάλογος στο πρωινό τους σχολείο, για να ενημερωθούν και να αποτρέψουν φαινόμενα σχολικού εκφοβισμού (bullying). Επιλέξαμε ελληνικά κείμενα και αναπτύξαμε το θέμα, συγκρίνοντας την προσέγγισή του στις δύο χώρες.

Το **Σάββατο 9 Φεβρουαρίου 2019**, ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Σκανδιναβίας, **κ. Κλεόπας**, συνοδευόμενος από τον Αρχιμανδρίτη **κ. Αλέξανδρο** Λουκάτο, επισκέφτηκε το Ελληνικό Σχολείο Όσλο. Συνομίλησε με τους μαθητές της Α΄

τάξης και του Νηπιαγωγείου, οι οποίοι του χάρισαν ζωγραφιές. Τους ευχήθηκε καλή πρόοδο και τους έδωσε γλυκίσματα.

Επίσης, ευχήθηκε καλή δύναμη στη δασκάλα του ΤΕΓ, κ. **Ηλέκτρα Βογά** και εξέφρασε την ευχαρίστησή του για τη συνεργασία του σχολείου με τους ομογενειακούς φορείς. Η επίσκεψη συνέπεσε με τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Ελληνικής Γλώσσας και τονίστηκε η συμβολή της στην ανάπτυξη του ευρωπαϊκού και παγκόσμιου πολιτισμού.

Την **Κυριακή 10 Φεβρουαρίου** κόψαμε την πρωτοχρονιάτικη πίτα μας, παρουσία του Συλλόγου Γονέων, μαζί με το Σύλλογο Ελλήνων Νορβηγίας και παρουσία διπλωματικών εκπροσώπων της Ελληνικής Πρεσβείας.

10. Στοματική Υγιεινή στο Ελληνικό Δημοτικό Λονδίνου

Ο **Dr Θεολόγος Σιούτης**, χειρουργός οδοντίατρος επισκέφτηκε το Ελληνικό Δημοτικό Σχολείο Λονδίνου στις 21-01-19 και ενημέρωσε του μαθητές

των Α, Β' και Γ' τάξεων για θέματα στοματικής υγιεινής και πρόληψης.

Έδειξε στα παιδιά με βιωματικό τρόπο τον υποδειγματικό τρόπο βουρτσίσματος των δοντιών τους. Επίσης, παρουσίασε σχετικά βίντεο με αποτέλεσμα οι μαθητές να αντιληφθούν τη σημασία του ετήσιου προληπτικού ελέγχου.

11. Το ξεκίνημα της νέας χρονιάς για το Ελληνικό Σχολείο του Sheffield

Η νέα χρονιά ξεκίνησε δυναμικά για το σχολείο του Σέφιλντ με μία μεγάλη επιτυχία, καθώς το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας αναγνώρισε το σχολείο μας ως το εξεταστικό κέντρο πιστοποίησης Ελληνομάθειας στο Σέφιλντ. Πρόκειται για μία τεράστια αναγνώριση της κοινότητας και του σχολείου μας. Με στόχο λοιπόν την ενίσχυση της ελληνομάθειας των παιδιών μας, το σχολείο στηρίζει και οργανώνει τα μαθήματα του με βιβλία και συγγράμματα επιλεγμένα με τέτοιο τρόπο ώστε να ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα διαφορετικών ηλικιακών ομάδων και επιπέδων. Πιο συγκεκριμένα, οι μικρές τάξεις χρησιμοποιούν τα βιβλία της Γλώσσας Α' και Β' Δημοτικού και τα μεσαία τμήματα τα βιβλία της Δ' Δημοτικού και το Κλικ στα ελληνικά (Επίπεδο Α1). Τα μεγαλύτερα παιδιά μας χρησιμοποιούν το Κλίκ (Επίπεδο Β1,Β2) και υλικό από τα Νέα Ελληνικά (Επίπεδο GCSE).

Με αφορμή το ξεκίνημα της νέας χρονιάς λοιπόν, το ελληνικό σχολείο του Σέφιλντ μαζί με την ελληνική κοινότητα πραγματοποίησαν τη κοπή της Πρωτοχρονιάτικης πίτας το Σάββατο 2 Φεβρουαρίου. Φίλοι, γονείς, εκπαιδευτικοί και μαθητές συναντήθηκαν για να κόψουν την πίτα τους και να ανταλλάξουν ευχές για το νέο έτος συζητώντας για τα νέα και τις σκέψεις τους σε ένα όμορφο και φιλικό περιβάλλον.

Η Ελληνική γλώσσα έχει αποκτήσει πια την ημέρα της και αυτή είναι η 9^η Φεβρουαρίου που καθιερώθηκε από πέρυσι ως η Ημέρα Παγκόσμιας Ελληνικής γλώσσας. Η αξία της γλώσσας μας και η παγκόσμια προσφορά της είναι τεράστια. Με αφορμή αυτόν τον εορτασμό, το σχολείο μας πραγματοποίησε δράσεις ανάλογες με την ηλικία των παιδιών. Τα μεγαλύτερα παιδιά μας παρακολούθησαν βίντεο σχετικά με το ρόλο και τη σημασία του πολύτιμου γλωσσικού μας θησαυρού. Οι μικροί μας μαθητές είχαν την ευκαιρία να μιλήσουν και να κατανοήσουν με απλό τρόπο την σημασία της ελληνικής γλώσσας.

Β. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΝΕΑ

12. Εξετάσεις Μαΐου 2019 για το Κρατικό Πιστοποιητικό Ελληνομάθειας

Σας πληροφορούμε ότι οι εξετάσεις για την απόκτηση του Κρατικού Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας οργανώνονται κάθε χρόνο στα εξεταστικά κέντρα όλου του κόσμου, τα οποία έχει ιδρύσει το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Οι προσεχείς

εξετάσεις θα διεξαχθούν στα εξεταστικά κέντρα στις **21, 22 και 23 Μαΐου 2019**.

Ειδικότερα στη Μεγάλη Βρετανία οι εξετάσεις Μαΐου 2018 θα διεξαχθούν σε 9 εξεταστικά κέντρα: **London, Edinburgh, Glasgow, Birmingham, Manchester, Bristol, Sheffield, Mansfield και Cambridge**. Ενημερωμένος κατάλογος όλων των εξεταστικών κέντρων για την πιστοποίηση επάρκειας της ελληνομάθειας υπάρχει στην ιστοσελίδα (<http://hellenic-education-uk.europe.sch.gr/2857-2/>). Οι εγγραφές των υποψηφίων για το Πιστοποιητικό Ελληνομάθειας θα πραγματοποιηθούν σε όλα τα εξεταστικά κέντρα μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος από την **1η Φεβρουαρίου μέχρι την 24η Μαρτίου 2019** (<http://www.greek-language.gr/certification/application/index.html>).

Το εν λόγω πιστοποιητικό είναι τίτλος γλωσσομάθειας και χορηγείται από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (ΚΕΓ) που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη, έχει ευρωπαϊκή και διεθνή αναγνώριση και βρίσκεται σε πλήρη αντιστοιχία προς τα επίπεδα που περιγράφει το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες.

Η απόκτηση του Κρατικού Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας αποτελεί θαυμάσια παιδαγωγική ευκαιρία για τη βελτίωση των ικανοτήτων τους στην ελληνική γλώσσα, για τη χρήση της γλώσσας στην επικοινωνία και την αποτελεσματική ανάπτυξη δεξιοτήτων κατανόησης και παραγωγής γραπτού και προφορικού λόγου.

Για την κατάλληλη προετοιμασία των υποψηφίων για της εξετάσεις συστήνεται να χρησιμοποιηθούν τα βιβλία της σειράς «ΚΛΙΚ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ», τα οποία μπορούν να αγοραστούν από το ΚΕΓ.

Ειδικότερα κατά τη διαδικασία προετοιμασίας και την εξέταση της Ελληνομάθειας:

- Οι μαθητές αποκομίζουν βιώματα επιτυχίας, ενισχύουν την αυτοπεποίθησή τους για την κατοχή της ελληνικής γλώσσας και σταδιακά εξοικειώνονται με τις αξίες του ελληνικού πολιτισμού.
- Οι γονείς ενημερώνονται αντικειμενικά για τα εκάστοτε αποτελέσματα της αξιολόγησης των παιδιών τους στην ελληνική γλώσσα ως ξένη/δεύτερη γλώσσα.
- Οι εκπαιδευτικοί γνωρίζουν απτά τις επιμέρους δεξιότητες των μαθητών τους και την πρόοδό τους, έτσι ώστε να είναι σε θέση να λαμβάνουν μελετημένες διδακτικές αποφάσεις για την ανατροφοδότηση της μάθησης.

Το Κρατικό Πιστοποιητικό Ελληνομάθειας απευθύνεται προς όλους: αλλογενείς και ομογενείς, Ελλαδίτες και Ελληνοκυπρίους, ενήλικες και νέους. Εκτός από τη χρησιμότητά του σε όσους επιθυμούν να εργαστούν και να σπουδάσουν στην Ελλάδα και την Κύπρο, έχει βαρύνουσα παιδαγωγική σημασία για τους μαθητές που διαμένουν στο Ηνωμένο Βασίλειο και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίοι μαθαίνουν τα ελληνικά ως ξένη γλώσσα.

Επιπλέον, οι μαθητές των αγγλικών σχολείων, μπορούν να αξιοποιήσουν τη Νέα Ελληνική Γλώσσα (Modern Greek) για να φοιτήσουν σε βρετανικά πανεπιστήμια. Η συστηματική τριβή των μαθητών αυτών από μικρή ηλικία για την απόκτηση του τίτλου ελληνομάθειας θα είναι μαθησιακά ωφέλιμη αργότερα, αφού υποστηρίζει και υπηρετεί τις ίδιες γλωσσικές δεξιότητες που απαιτούν τα GCSE, AS και A Levels.

Επιπρόσθετα, ο προαναφερόμενος τίτλος αποτελεί πιστοποίηση της επάρκειας της ελληνικής γλώσσας και εκδίδεται ύστερα από επιτυχή συμμετοχή σε γραπτές και προφορικές εξετάσεις, καταναμεμένες σε 6 γλωσσικά επίπεδα: A1, A2, B1, B2, Γ1, Γ2.

- Για το επίπεδο A1 προβλέπονται ειδικές εξετάσεις για παιδιά 8-12 ετών και διαφορετικές εξετάσεις για εφήβους και ενήλικες άνω των 12 ετών.

- Δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις για το επίπεδο Α1 έχουν παιδιά αλλοδαπών, αλλογενών και ομογενών που είναι 8–12 ετών (έχουν συμπληρώσει το 8ο έτος και δεν έχουν υπερβεί το 12ο την 31η Μαΐου του τρέχοντος έτους). Δεν υφίσταται άλλος ηλικιακός περιορισμός.
- Μαθητές ηλικίας άνω των 12 ετών θεωρητικά μπορούν να λάβουν μέρος στις εξετάσεις οποιουδήποτε επιπέδου. Ωστόσο, συστήνεται από το ΚΕΓ οι υποψήφιοι των επιπέδων Β2, Γ1 και Γ2 να είναι άνω των 16 ετών, επειδή το περιεχόμενο των εξεταστικών θεμάτων απαιτεί γνώσεις και εμπειρίες που δεν διαθέτουν οι υποψήφιοι μικρότερης ηλικίας.
- Στην ιστοσελίδα του ΚΕΓ (<http://www.greek-language.gr/certification/node/12.html>) είναι διαθέσιμα ενδεικτικά θέματα από τις εξετάσεις πιστοποίησης επάρκειας της ελληνομάθειας και μπορείτε να βρείτε σύγχρονο εκπαιδευτικό υλικό σε ψηφιακή μορφή, διαγνωστικά τεστ, past papers, κ.λπ.

Περισσότερες πληροφορίες και απαντήσεις στις πιθανές ερωτήσεις σας μπορείτε να λάβετε από το Γραφείο Συντονιστή Εκπαίδευσης Λονδίνου στο τηλέφωνο **0044(0)2072215977** ή στην ιστοσελίδα <http://hellenic-education-uk.europe.sch.gr/>

Για την ελληνομάθεια η συνεργατική προσπάθεια όλων αξίζει τον κόπο!

13. Salutation of the Education Counsellor in London for the 9th of February, International Greek Language Day

The language is not only a means of communication. It carries the psyche of our people, its history and all its kindness.

Odysseas Elytis

Dear parents, teachers and associates of the Greek Language Education in Great Britain and North Europe.

On the 9th of February 2019 we celebrate for the second time the International Greek Language Day which coincides with the commemoration day of our national poet Dionysios Solomos. This day is expected to highlight the constant contribution of the Greek language to the development of the European and international culture. Our aim is to promote and disseminate the Greek language trying at the same time to render its projection and reinforcement an issue of paramount importance, both for the Greek schools and for the international community.

The significance of the Greek language and culture is universal. Ranked as one of the richest languages in the world, the Greek language is also a source of values and reveals the quality and the strength of our culture. After all, it has been constantly spoken for centuries! According to the Nobel prize winner poet Odysseas Elytis, “we are the only ones in Europe who have the privilege to call the sky “ouranos” and the sea “thalassa” just like Homer and Plato did more than two thousand years ago”. This unbroken unity of our language points to its verbal and conceptual wealth and proves its duration through the centuries.

The Greek language may be spoken only by some million people nowadays, yet it remains the language of Theatre and Poetry, Mathematics and Medicine, Rhetoric and Politics and of the Evangelists and the Church Fathers. The dense Greek

language can express accurately even the most delicate meanings of Philosophy and Science. It's an unfailing source of inspiration for authors and artists, enriching with its boundless wealth all the other languages and our daily communication channels.

Millions of expatriates all over the world help to mitigate the adverse effects of globalisation by protecting and preserving the Greek language. On the International Greek Language Day, we are invited to take initiative by reinforcing its presence and promoting the widespread diffusion of the humanitarian values of the Greek culture. Currently, the challenge is to bring our language into the international spotlight, to promote it outside the Greek speaking communities. Through our language the Greek culture can contribute to the establishment of a mutual understanding, respect, cooperation and coexistence in a global world.

To conclude, let us follow Elytis' quote to the Greeks of the diaspora: 'Don't forget our country and above all our language. You should be proud, we and our children should all be proud of our language.' It would be worthwhile to encourage the dissemination of the Greek language in order to cherish its strength and beauty. After all, by supporting the Greek language we expand its influence and reinforce our country.

The Education Counsellor
Georgios Kosyvas

Νικηφόρος Βρεττάκος: «Ο Αγρός των λέξεων»

*Όπως η μέλισσα γύρω από ένα άγριο
λουλούδι, όμοια κ' εγώ. Τριγυρίζω
διαρκώς γύρω απ' τη λέξη.
Ευχαριστώ τις μακριές σειρές
των προγόνων, που δούλεψαν τη φωνή,
την τεμαχίσαν σε κρίκους, την κάμαν*

*νοήματα, τη σφυρηλάτησαν όπως
το χρυσάφι οι μεταλλουργοί κ' έγινε
Όμηροι, Αισχύλοι, Ευαγγέλια
κι άλλα κοσμήματα.*

*Με το νήμα
των λέξεων, αυτόν το χρυσό
του χρυσού, που βγαίνει απ' τα βάθη
της καρδιάς μου, συνδέομαι συμμετέχω
στον κόσμο.*

Σκεφτείτε:

Είπα και έγραψα «Αγαπώ».

14. International Greek Language Day

The **9th of February** has officially been declared International Greek Language Day. The specific date coincides with the commemoration day of Greece's national poet Dionysios Solomos.

Starting last year, this day is expected to highlight the contribution of the Greek language to the development of the European and international culture. It's a unique language that has been constantly spoken for 40 consecutive centuries! It's the language of important philosophers, poets and writers such as Homer, Plato, Thucydides, Aeschylus, Aristophanes, Hippocrates, the Evangelists, the Church Fathers and many more. The Greek language shaped the history of human culture and it is also the

fundamental language of literature and science. The aim of this day is to promote our language especially through our schools.

Taking all this into consideration, the Education Office of the Greek Embassy in London is calling all the schools, where the Greek language is taught, the school committees, the Parents' Associations and the seconded teachers, who teach either at schools or universities to organize educational tasks in order to keep the Greek language alive and contribute to its dissemination.

Let us mention some examples of such tasks:

- **To organize an open event and discussion in order to stress the utmost importance of the Greek culture in connection with the works of Dionysios Solomos.** For example, a lecture on the evolution of the Greek language and the dissemination of the Greek culture, or the interaction of the Greek language with the human sciences and Arts, or the promotion of the Greek scientific, cultural and physical heritage, or presentations about our country's History, Geography, Mythology, Archaeology, Science, Philosophy, Greek Poetry and Prose, or about the works of Dionysios Solomos.
- **To design and implement, in the classroom, educational exercises which are closely related to the Curriculum and the school books.** For example, multimodal texts, theatrical plays, Greek songs, poems and prose by writers and poets such as Palamas, Kazantzakis, Kavafis, Seferis, Elytis, etc. The aim is to make students actively participate in the production of written or oral speech through debates, oral presentations, free writing, vocabulary games, experiential learning, role playing, literature clubs, reading competitions, etc.
- **Offer chances for communication through digital technology.** For example, communication with a Greek writer through Skype, communication with a linguist or a scientist, use of YouTube in the classroom, exchange of experiences and promotion of the distinctive characteristics of the Greek Diaspora, use of the material from the Centre of the Greek Language. We could also ask our students to describe their school talking with another

classroom somewhere in the world, to share thoughts and feelings or to talk about customs and legends of our culture. Finally, depending on the age of our students we could also make use of Instagram, Snapchat, FaceTime, WhatsApp, etc.

- **Project assignments either individually or in groups** which will meet the needs of both the Greek students living abroad and of those who would like to learn about our language and culture. For example, cross-curricular tasks, cross-cultural approaches, comparative analysis of the customs of Greece and the host country, projects focusing on the interrelation between Greece and Cyprus, partnerships between schools, reading and presentation of literature books, creative writing, book exhibitions, inviting experts in the classroom or grandparents, etc.

For the International Greek Language Day, the teachers are free to choose and implement the tasks that are more suitable for their classroom. They can also think and put in action something innovative or take any other initiative focusing on the dissemination of the Greek language and culture.

To conclude, the idea behind this day is to cherish the strength and beauty of our language and to foster its dissemination. After all, by supporting the Greek language, we expand its influence and we reinforce our country.

Γιώργος Σεφέρης, «Δοκιμές» Α' σελ. 177:

*«Η Ελληνική Γλώσσα, ο άνθρωπος, η θάλασσα [...].
Για κοιτάξετε πόσο θαυμάσιο πράγμα είναι να
λογαριάζει κανείς πως, από την εποχή που μίλησε ο
Όμηρος ως τα σήμερα, μιλούμε, ανασαίνουμε και
τραγουδούμε με την ίδια γλώσσα. Κι αυτό δεν
σταμάτησε ποτέ, είτε σκεφτούμε την
Κλυταιμνήστρα που μιλά στον Αγαμέμνονα, είτε
την Καινή Διαθήκη, είτε τους ύμνους του Ρωμανού
και τον Διγενή Ακρίτα, είτε το Κρητικό Θέατρο και
τον Ερωτόκριτο, είτε το δημοτικό τραγούδι...».*

*Πόσο παράταιρα ακούγονται κάποιοι, όταν λένε:
«Η αρχαία είναι άλλη γλώσσα, δεν είναι μια
γλώσσα με την ελληνική...».*

15. Examinations for the Certificate of Attainment in Greek (Hellinomathia) May 2019

The Centre for the Greek Language (CGL) is the official institution authorized by the Ministry of Education to conduct the examinations for the Certification of Attainment in Greek. Following the specifications of the Common European Framework of Reference (CEFR) for Languages, the Certificate of Hellinomathia is recognised not only in Greece but all over the world.

The CGL has been operating since 1994. It is a research institute situated in Thessaloniki. The Centre is supervised by the Ministry of Education, Research and Religious Affairs. The Certificate of Attainment in Greek (Hellinomathia):

- Provides to users of the Greek language an expert and objective assessment regarding the level of their knowledge and their language skills.

- Serves as proof of the successful candidate's level of attainment in Greek in the work market.
- Allows foreigners to register at a Greek institution of higher education, in case they do not have a Greek secondary education certificate.
- Allows citizens of European Union member states to prove complete knowledge and fluent use of the Greek language and thus be employed in a Greek institution of higher education.

Learning preparation for the acquisition of the State Certificate of Attainment in Greek (Hellinomathia) is a pedagogical opportunity for students to improve their skills in the Greek language, acquire a rich vocabulary, use the language in communication and develop the following examined skills: Reading comprehension, Listening, Production of Oral Speech, Writing. The book of CGL "CLICK IN GREEK" is the most helpful for the children's preparation for the examinations and it can be purchased by the CGL. Mainly, during the preparation for the Hellinomathia examination:

- Students by achieving their goal enjoy an early successful experience and enhance their self-confidence in the possession of the Greek language.
- Parents are objectively informed about the concrete results of their children's assessment in Greek as a foreign / second language.
- Teachers are aware of the individual progress and skills of their students. It is a way of evaluating their work and take the best teaching decisions about learning feedback.

The Certificate of Hellinomathia is addressed to all: Greek and Cypriot, adults and young people. The number of learners of Greek as a second/foreign language has risen considerably. Programmes for the teaching of Greek to foreigners (including those of Greek and Cypriot origin), to teachers and students, or to any foreigner who wants to learn Greek, are organised by Hellenic Community Schools

and Units of Greek Language and Culture. It is of great pedagogical importance for students living in the United Kingdom and other European countries who learn Greek as a foreign language. Especially for students of Greek Cypriot and Greek origin who attend English schools this experience and the knowledge in Modern Greek can be used in order to enter British universities. In particular, they can take part in the established English certifications:

- General Certificate of Secondary Education (GCSE) and
- the General Certificate of Education (GCE)- Advanced Subsidiary Level (AS) and Advanced Level (A Level).

The pupils from early years will get familiar with the acquisition of Greek-language and will benefit from learning Greek as a second/foreign language, since it supports and serves the same linguistic skills required by GCSE, AS and A Level.

The examinations for the Certificate of Attainment in Modern Greek at all levels are held once annually in authorised test centres all over the world. We would like to inform you that this year the examinations will take place on the **21th, 22th and 23th May 2019**.

The CGL has the overall responsibility for the operation of the examination centres. Such examination centres have been established in the United Kingdom in **London, Edinburgh, Glasgow, Birmingham, Manchester, Bristol, Sheffield, Mansfield and in Cambridge**. <http://hellenic-education-uk.europe.sch.gr/2857-2/>

Candidates should register online. The online registration system will be available from **Thursday 01/02/2019 to Sunday 24/03/2019**. (<http://www.greek-language.gr/certification/application/index.html>).

The students after succeeding in the examinations receive a certificate that proves the level of proficiency in the Greek language. This process motivates them to study the language in depth and follow a rigorous academic program. People who obtain the Certification are recognized worldwide for their language qualifications and can study in

universities in Greece, in the United Kingdom, in Europe and in the USA.

The Certificate of Attainment in Greek is the only national, officially recognised by the Greek Ministry of Culture Education and Religious Affairs certificate that confirms the knowledge of Greek as a foreign/second language at 6 levels: A1, A2, B1, B2, C1 and C2.

- A1 (elementary knowledge) for children 8-12 years old (if they have turned 8 years old till 31st of May 2019), and A1 (elementary knowledge) for teenagers and adults.
- Children aged 12 and over can participate in all levels of the examinations. Especially, levels B2 (good knowledge), C1 (very good knowledge) and C2 (excellent knowledge) are considered for children aged 16 and over, because the exams material needs further knowledge and experience.
- You can find examinations preparation materials for individual candidates at <http://www.greek-language.gr/certification/node/12.html>.

For more information please call the Education Office in London **0044(0)2072215977** or visit the website on <http://hellenic-education-uk.europe.sch.gr/>

We would like to inform you that this year registrations are to be processed electronically through the electronic registration system (available at <http://www.greek-language.gr/certification/application/index.html>). **This environment gives candidates access via PC to the May 2019 application and questionnaire.**

16. The Hellenic Centre: Easter Children's Event Apple Cinnamon and Sugar (A Theatre Play) Easter Workshop (traditional baking and arts and crafts)

Saturday 30 March, 2-5pm and Sunday 31 March, 1-4pm The Hellenic Centre, 16-18 Paddington Street, London W1U 5AS

Μήλα, Ζάχαρη, Κανέλα is performed in Greek and is based on an English folk story about a Grandmother who wants to make an apple pie for her children but she doesn't have any apples. What can she do? She decides to find someone who would like to exchange her yummy cherries for some apples. Very soon she realises that this is not an easy task.

She begins a journey where she meets different characters who have different needs. She walks very far away from home, but eventually, she does find the apples and she proves to everyone that if we want something that much we can find ways to succeed.

With humour and songs, the play talks about the determination to our goals but most important how valuable it is to help the others.

The show is interactive and progresses with the help of the young audience. The story is structured in a simple understandable way for our youngest members in the audience but has meanings that older children will understand and enjoy.

Duration of the show is 50-55 minutes with no interval.

A series of creative and fun activities will follow, aiming to highlight tradition and engage children in the most important aspects of Greek Easter. Through traditional baking (κουλουράκια) and exciting arts and crafts, we will celebrate together and make it a day to remember.

17. Οδηγός επιτυχίας για τους υποψηφίους της εξέτασης του GCSE για τα Ελληνικά από τον Ηρακλή Λαμπαδαρίου

Ο φιλόλογος Ηρακλής Λαμπαδαρίου, δημιουργός του www.speak-greek.com έγραψε έναν *Οδηγό Επιτυχίας* για τους υποψηφίους της εξέτασης του GCSE για τα Ελληνικά που εστιάζει σε πρακτικές και ουσιαστικές τεχνικές απάντησης των θεμάτων για όλες τις ενότητες της εξέτασης με απλά, ευκολομνημόνευτα βήματα.

Ακολουθώντας τις τεχνικές που περιγράφονται, ο κάθε υποψήφιος μπορεί να είναι σίγουρος για την εγκυρότητα των απαντήσεών του και να εξοικονομήσει χρόνο κατά τη διάρκεια της εξέτασης που μπορεί να χρησιμοποιήσει για τα πιο δύσκολα θέματα.

Το βιβλίο είναι χωρισμένο σε τρεις ενότητες: Foundation tier, Higher tier και παραρτήματα που στόχο έχουν να βοηθήσουν περαιτέρω τον υποψήφιο στην προετοιμασία του.

Μπορείτε να το κατεβάσετε δωρεάν από τη διεύθυνση:

<http://www.saitapublications.gr/2019/02/ebook.227.html>

Συγχαρητήρια στον Ηρακλή για την αξιόλογη πρωτοβουλία του.

Ο συγγραφέας είναι έτοιμος να λάβει ανατροφοδοτήσεις με παρατηρήσεις ώστε να βελτιωθεί το υλικό.

**18. Royal Holloway, University of London -
Invitation to Seventeenth Annual
Hellenic Lecture: "Christianity and
Greek Paideia" by Professor Richard
Price - 7 March 2019**

Seventeenth Annual Hellenic Lecture

Christianity and Greek Paideia

Dr Richard Price

Professor Emeritus of the History of Christianity
(former Heythrop College, University of London)

Thursday 7 March 2019, 6.15pm

Moore Building Auditorium

Royal Holloway, University of London

Egham, Surrey, TW20 0EX

Did Jewish Christianity and Greek culture have much in common? Or was Christianity the product of a distinctively Jewish culture, which, on entering the Greco-Roman world, had to be translated into the concepts of Greek paideia (education and culture)? If so, does it need to be 'de-hellenized' in order to speak to our own post-classical world? This debate has died down in the context of contemporary eclecticism, which views the Hellenic inheritance as something to be plundered, or ignored, at will.

Is the study of ancient Greek culture an aid, a distraction, or a hindrance in the quest for a Christianity at once faithful to its biblical roots and relevant in today's world?

These questions will be explored by Revd Dr Richard Price, Professor Emeritus of the History of Christianity, former Heythrop College, University of London and RHUL Honorary Research Fellow. The Lecture will be followed by drinks in the Moore Building Foyer. All welcome, free admission but booking essential at

ch.dendrinos@royalholloway.ac.uk by 25 February 2019. For travel to the College please visit

www.royalholloway.ac.uk/about-us/more/how-to-find-us/

19. An Evening with Titos Patrikios

Χαιρετισμοί – Ομιλίες

- Αντώνης Σκιαθάς, Ποιητής – Προεδρεύων Γραφείου Ποιήσεως
- Καθηγητής Roderick Beaton, Επίτιμος Καθηγητής έδρας Κοραή Νεότερης Ελληνικής και Βυζαντινής Ιστορίας, Γλώσσας και Λογοτεχνίας, Kings College, London UK
- Καθηγητής David Ricks, Καθηγητής Νεότερης Ελληνικής και Συγκριτικής Λογοτεχνίας, Kings College, London UK

Απαγγελίες

- John Kittmer, Επίτροπος βρετανικών εδαφών Ανταρκτικής και Ινδικού Ωκεανού, πρώην πρέσβης Βρετανίας στην Ελλάδα
- Δρ. Δήμητρα Τζανιδάκη – Krepis, Ηθοποιός – Λέκτορας Νεοελληνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Reading
- Κωνσταντίνος Αλσινός, Ηθοποιός – Συγγραφέας

Συνέντευξη με τον ποιητή Τίτο Πατρίκιο

Πιάνο

- Antimo Magnota, Πιανίστας – Συνθέτης

Παρουσίαση

- Αναστασία Ρεβή, καλλιτεχνική διευθύντρια του Theatre Lab Company

Την εκδήλωση συνοδεύει τιμητική έκδοση/λεύκωμα.

Ευχαριστούμε τους χορηγούς της εκδήλωσης The Hellenic Hub και Εθνικό Ιστορικό Μουσείο. Τα έσοδα από την εκδήλωση θα διατεθούν για την ενίσχυση της Ελληνικής Δανειστικής Βιβλιοθήκης Λονδίνου.

20.5ο Διεθνές θερινό πανεπιστήμιο:

«Ελληνική γλώσσα, πολιτισμός και ΜΜΕ»

Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων – Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών σε συνεργασία με το Instituto De Letras του Rio De Janeiro University και με τη συμμετοχή του Euro–American Women's Council, οργανώνει το 5ο Διεθνές Θερινό Πανεπιστήμιο «Ελληνική Γλώσσα, Πολιτισμός και ΜΜΕ».

Μετά από 4 χρόνια αναγνωρισμένης επιτυχίας της διοργάνωσης, το πρόγραμμα του 2019 θα διεξαχθεί για δεύτερη χρονιά στο νησί της Σύρου, με τη συνέργεια του Δήμου, από 7-14 Ιουλίου. Η «παράδοση» της καλλιέργειας της εξωστρέφειας και των συνεργασιών με εξέχοντες διεθνείς φορείς της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και των μέσων ενημέρωσης συνεχίζεται. Υπενθυμίζεται ότι το Θ.Π. «Ελληνική Γλώσσα, Πολιτισμός και ΜΜΕ» τα προηγούμενα έτη υποστηρίχθηκε από το Κέντρο Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ, την Ελληνική Αντιπροσωπεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, την Ένωση Ευρωπαίων Δημοσιογράφων (ελληνικό τμήμα), την Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης, το Γαλλικό Τμήμα του Ομίλου Ευρωπαϊκού Τύπου (Club de la Presse Européenne, Paris), το Centre Culturel Hellénique του Παρισιού κ.ά. Σημαντικοί υποστηρικτές του προγράμματος είναι φέτος το Μουσείο της Ακρόπολης και η Ιερά

Μητρόπολη Σύρου. Στη φετινή δράση συμμετέχει και το Euro American Women's Council.

Ακαδημαϊκή Διευθύντρια του Προγράμματος είναι η Επίκουρη Καθηγήτρια Γλωσσολογίας και Ελληνικής Γλώσσας του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και Fellow του CHS – GR του Πανεπιστημίου Harvard κ. Νικολέττα Τσιτσανούδη – Μαλλίδη. Σημαντικές υπηρεσίες σε ακαδημαϊκό επίπεδο προσφέρουν οι Καθηγήτριες του Rio De Janeiro University κ.κ. Magali Dos Santos Moura και Fernanda Lemos De Lima. Την ευθύνη του συντονισμού του πολιτιστικού προγράμματος έχει η δημοσιογράφος κ. Τέτα Βαρλάμη. Τις υπηρεσίες του ως Ειδικός Σύμβουλος του 5ου Δ.Θ.Π. προσφέρει ο κ. Γιάννης Μαμάης.

Το 5ο Διεθνές Θερινό Πανεπιστήμιο φέρει φέτος τον ειδικότερο τίτλο: Η γλώσσα του 'άλλου' - Η ηθική της ετερότητας

Ενδεικτικές θεματικές:

- Γλώσσα και ετερότητα. Η πολιτική της ετερότητας.
- Η κατασκευή του άλλου μέσα από τη γλώσσα.
- Ο διχοτομικός και ρατσιστικός λόγος στα σύγχρονα ΜΜΕ
- Οι γλωσσικοί κώδικες των κοινωνικών ομάδων του «περιθωρίου». Γλώσσα και σεξουαλικότητα.
- Η εγγραφή του 'άλλου' μέσα από την προσφυγική και μεταναστευτική κρίση.
- Η γλώσσα των νέων στη μεταξύ τους επικοινωνία και στη δημόσια σφαίρα του διαδικτύου και ειδικά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
- Διάλεκτοι και κοινωνικός στιγματισμός.
- Διδάσκοντας τη μητρική μας στους 'άλλους'
- Γλώσσα και επικοινωνιακή προσέγγιση.

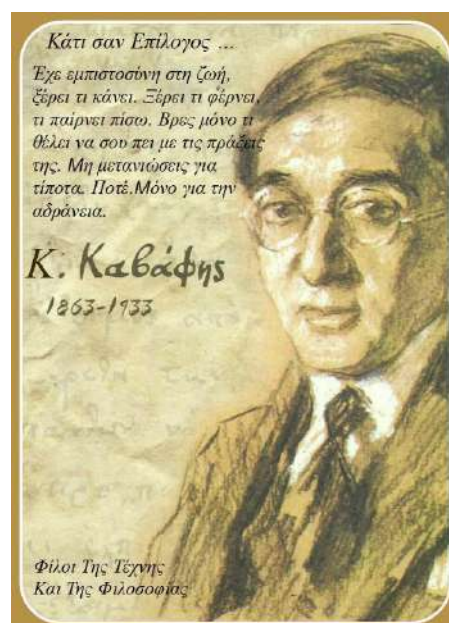
Το πρόγραμμα προσφέρει πιστοποιητικά αναγνώρισης συμμετοχής και εκπαιδευτικό υλικό στους συμμετέχοντες. Επιπλέον, περιλαμβάνει πλούσιες πολιτιστικές δραστηριότητες και εκπαιδευτικές εκδρομές.

Πληροφορίες και υποβολή βιογραφικών/αιτήσεων εγγραφών: Νικολέττα Τσιτσανούδη – Μαλλίδη, Επιστημονικώς Υπεύθυνη Έργου,

nitsi@cc.uoi.gr και στην ιστοσελίδα summerschool.ac.uoi.gr

*Το 5 ο Διεθνές Θερινό Πανεπιστήμιο ανακοινώθηκε στο πλαίσιο συνέντευξης τύπου που δόθηκε στο αμφιθέατρο του Μουσείου της Ακρόπολης την Παρασκευή 18 Ιανουαρίου και ώρα 5.30 μ.μ. παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Προκοπίου Παυλοπούλου. Στο πλαίσιο της ίδιας εκδήλωσης πραγματοποιήθηκε και Εσπερίδα Αναγνώρισης Προσφοράς των έμψυχων συντελεστών της δράσης.

21. “Discuss the portrayal and effects of loss in the poetry of Cavafy” (από την τριτοετή φοιτήτρια Κλασσικών Σπουδών στο πανεπιστήμιο του Reading, Jenny Wight με την καθοδήγηση της αποσπασμένης εκπαιδευτικού κλ. ΠΕ02 κας Δήμητρας Τζανιδάκη

A main theme throughout the poetry of Cavafy is that of loss. Cavafy explores the portrayal of loss first on an initial level (referring to the objective initial

loss in reality). However, as Richard Howard states, Cavafy's greatness as a poet is primarily because "he comes to terms... with that relation to our own lives we most mistrust and evade – the relation to loss" (my italics). Thus, as well as portraying loss on an initial, objective level he also portrays loss on a secondary level (the level on which the initial loss impacts the characters, somewhat based upon the characters' fantasy).

In two of his earliest, highly philosophical poems, *Walls* and *Supplication*, Cavafy directs his attention towards the nature of loss on a conceptual level, portraying a distinction between the initial, objective loss and the effect that this initial loss has in relation to the person connected with the loss. In both poems, the lead figures are subject to a loss which, during the immediacy of its happening, they are unaware of; unbeknownst to her, the mother in *Supplication* loses her son at sea ["The sea took a sailor into its depths. – /His mother, unaware, goes to light..."] whereas the narrator of *Walls* laments his loss of freedom and opportunities after walls were constructed around him whilst he was unaware ["Imperceptibly, they shut me off from the world outside"]. Whilst these objective losses in both poems are very different the effects of the losses on the subjects are almost parallel.

Both *Walls* and *Supplication* are structured in four stanzas comprised of two lines each. In both poems the middle stanzas describe the actions and feelings of those subjected to the loss (the narrator and the mother) whilst the stanzas enveloping them describe their actual objective losses. The result in both cases is a motif of a kind of oppression; the reader gets the impression that despite the actions of the key figure, the poems close on the same note of loss with which they began. The actions of the main figures are also largely intransitive as the mother in *Supplication* "prays and supplicates" whilst the narrator of *Walls* is "sitting and despairing". These intransitive verbs convey to the reader a sense of incompleteness akin to the sense of loss the key figures are feeling, as well as adding to the oppressive, stagnant motif derived from

ineffectual action. Thus the structure and verbs used in the poems reinforce the idea that as a result of the initial objective loss, the key figures experience a secondary loss to themselves as they lose the ability to act effectively to change the situation.

The extent to which this secondary subject-oriented loss is dependent on the initial loss is explored further by Cavafy in *Waiting for the Barbarians*, in which the mere expectation of the barbarians' arrival drives the narrator's community to inaction (the narrator asking "Why do the Senators sit back and do not legislate?" and receiving the reply "Because the barbarians will arrive today... / When the barbarians come, they'll do the legislating"). Here, the arrival of the barbarians represents the initial loss (to the community's previous way of life). However, the fact that the community "unravel around [merely] the anticipation" of this initial loss has led to them to self-inflict a secondary loss (the loss of motivation to maintain their ways of life, here embodied in loss of motivation to legislate). This secondary loss proves to be unnecessary as Cavafy reveals at the end that the fear which it was a response to never actually happens ["night has fallen and the barbarians have not come"]. Thus, there is a suggestion that the secondary loss (the loss as it effects the subject) is dependent not on the reality of the initial objective loss but on the perception of an initial loss to those who would be subject to it.

However, this contradicts the case Cavafy presents in *Supplication* as here the mother experiences a secondary loss (loss of the ability for her actions to have an effect, despite her efforts to bring about her son's safe return) without her even being aware of the initial loss (that her son is already dead). This seemingly presents the reader looking to make connections between Cavafy's works with a paradox: on the one hand the secondary loss can take place based only on perception of an initial loss, even when no initial loss actually exists (as in *Waiting for the Barbarians*), yet on the other hand the secondary loss seems the direct result of the initial loss regardless of its perception: simply the fact that

her son has already been lost at sea necessarily means that the mother in Supplication loses the ability to save him, despite her being entirely unaware of it. However, this paradox can be solved if the reader views the way in which the secondary loss is related to the initial loss not in terms of perception but in terms of fantasy and reality. Despite the fact that the mother in Supplication does not perceive the initial loss of her son at all whilst the community in Waiting for the Barbarians are perceptive to the point of paranoia, both are parallel in that they are both mistaken about the reality of the initial loss. Both proceed to base their actions on this mistaken fantasy (that the barbarians will invade; that her prayers are able to make her son return home safe), and in doing so suffer the secondary loss of needless community stagnation and ineffective action respectively.

Cavafy further exploits the discrepancy between fantasy and reality to create a sense of loss through disillusionment and loss of the fantasy itself. In Supplication, Cavafy disillusiones the audience, confirming to them that “he’ll never come back, the son she awaits”, whilst simultaneously presenting the mother as a figure who remains held in the grips of the fantasy that she is still able to cause his return. In this way Cavafy juxtaposes the present hope of the mother with the confirmation to his audience of the inevitable future that “he’ll never come back” for an ironic effect similar to the way in which he creates historical irony by electing “to describe the way in which a historical character... sees the world, and then to describe the future events which will overthrow that view of the world”. Cavafy therefore involves his audience in his methods used to portray loss. He does so through means of this very loss-dependant form of irony based upon disillusionment, but it is his manipulation of the audience’s empathy which gives this irony its acute and impactful edge.

Although the audience is aware from the start that the son in Supplication is dead [“The sea took a sailor into its depths”], Cavafy quickly moves the audience’s focus on to the mother’s hasty,

desperate actions through the fast-paced enjambment across the first and second stanzas “his mother, unaware, goes to light/ a tall candle before the Virgin Mary”. Thus, though the audience knows better, Cavafy ensures that they empathise to some extent with the mother’s hope that her son will return as the fast pace at which they read of her actions (caused by the enjambment) parallels the hastiness with which the mother acts in desperation to ensure her son’s return. The additional connotations of strength and power associated with the “tall candle” means that for a moment the audience, like the mother, find the believed power associated with the Virgin Mary as a potential source of hope. However, as well as disillusioning the audience that the son will never return, Cavafy disillusiones his audience on a religious level by depicting how powerless the venerated icon is in reality [“the icon listens, solemn and sad, well aware / that he’ll never come back”].

This loss of hope on such an ultimate, miraculous level gives the audience a sense of despair. Barnstone’s statement that “despair is most decisively apparent... [when there is] recognition of a present with future impossibilities, with a future blackened by unredeemed death” is very applicable to the state of the audience at this point who realise that the poem is centred on a ‘present’ (the mother’s supplication) with ‘future impossibilities’ (that of the son’s return) which come as a result of that son’s ‘unredeemed death’. However, the sense of closure that comes with their despair is lost to the mother who is never enlightened and thus never able to recognise the ‘future impossibilities’ which her present actions are attempting to achieve. In a sense the despair is transferred to the audience, who despair on behalf of the mother. In this way, Cavafy draws the audience together with the mother, with whom they have empathised in the middle stanzas, before using the diverging paths of the audience and the mother to illustrate the balance to be found in loss. This balance is such that either hope is lost when the fantasy of a situation is dispelled, causing despair but also the positive effect of closure (as experienced by the audience) or the fantasy is

maintained which leads to loss of the closure that would come with despair (as happens to the mother).

This idea that loss in terms of disillusionment is balanced against a type of gain is also apparent in *The God Forsakes Antony*. In this poem, Antony is the silent recipient of disillusionment when narrator didactically encourages him to “bid farewell to the Alexandria you are losing”, rather than to choose to believe the fantasy that it is not too late and he has not lost Alexandria [“don’t be misled, don’t say it was / a dream, that your ears deceived you”]. The narrator goes on to tell Antony that by accepting loss (of both the fantasy and the real objective loss of Alexandria), he will be able to experience the gain to his character of courage and worthiness as he will act “as one courageous, / as befits you who are deemed worthy of such a city”. The idea that out of loss can come a gain implies that Cavafy presents the entire concept of loss itself as merely a point of perspective. ‘Loss’ can be viewed as merely an aspect of a larger process of cause and effect as both Antony’s objective loss of Alexandria and the Antony’s accepting his death (thus losing any fantasy and disillusionment about the situation) “confirm the reality of earlier failure”, and hence are simply the effect of an earlier cause.

Thus, what were previously viewed as losses, rooted in the situation (the objective loss of Alexandria and the secondary loss of Antony’s fantasy regarding it are both focussed on the situation), have the potential to result in gains in his character (such as him becoming ‘worthy’ and ‘courageous’). It is arguable that the situational losses are only superficial when compared to the more valuable and influential gains to Antony’s essence. Hence, it could be argued that the only genuine and not superficial losses which Cavafy presents in *The God Forsakes Antony* are those which are caused by an interruption to the process of cause and effect. This is evident on the metaphorical level of the poem. Cavafy uses the positive metaphor of “exquisite music” throughout the poem to illustrate the loss of Alexandria, stating that it is possible for Antony to

find “ultimate delight” in the sounds, however to do so he must “listen with deepest feeling, yet not / with a coward’s entreaties and complaints”. Essentially, Antony must accept the objective loss of Alexandria as being unchangeable and he must be passive to it (demonstrated by his passive requirement to ‘listen’), rather than cause disharmony in the unfolding of events by attempting to act against it (with ‘entreaties and complaints’ which aurally clash in the imagination of the reader against the “exquisite music” and the “exquisite instruments” representing the harmony of the whole progressive process of which a part is loss).

This attitude, evident in *The God Forsakes Antony*, that there is a kind of gain or even beauty to be found in passively accepting loss seems at first surprising considering so many of Cavafy’s poems are dedicated to lamenting loss associated with the passing of time. However, even poems which lament loss and seem at first to contradict the message of *The God Forsakes Antony* can be found to convey a similar message. In *The Souls of Old Men*, Cavafy makes a generic observation on the nature of old men who lament the passing of time and fear their approaching loss of life. Cavafy portrays these men both pitifully [“how pathetic they are”] and tragically [“souls that dwell – tragically – / within their aged, ravaged hides”], but in the poem there is no sense of real tragedy which remains pure and untouched by a bitter comic element. In *The God Forsakes Antony*, the concept of loss is shown to be merely down to perspective (as the situational loss of Alexandria has the potential to result in a more valuable gain of dignity and worthiness on the internal level of Antony’s essence). Here too loss is presented as a sense of perspective, as there is a comic irony that the souls of old men should “tremble lest they lose it [life]”, as according to the Greek Orthodox church into which Cavafy was baptised, the soul is supposedly immortal, so this loss is merely an illusion.

Additionally, as in *The God Forsakes Antony*, the true loss is that which occurs not in a situational context but affects the essence of the men’s souls. In his

comment of “how weary of the miserable life they must endure. / How they tremble lest they lose it, and how they cherish it”, Cavafy demonstrates the torn nature of the souls of these men; how they are wearied by life but fear the solution, which would be the loss of it. It is this confusion which is their true loss, as it is a loss of clarity which affects their souls [“the confused and contradictory / souls”] on the level of their essence, as opposed to mere loss of life which, like the death of Antony, would be only be a loss on a physical, situational level (affecting only their external “aged, worn-out bodies”).

However, Trypanis argues that Cavafy’s lament at the passing of time is in reality a veil for a lament on unfulfilled homosexual desires, stating that the “most important sources of Cavafy’s inspiration were erotic passion and, closely connected with it, distress at the passage of time”. It is arguable that this is subtly evident in *The Souls of Old Men* as the depiction of loss as confusion and loss of clarity comes with the sense of being emotionally torn between two diverging options (in this case, the desire to be rid of wretched life and the fear of losing it), and it is easy to imagine similar conflicting emotions being evoked by Cavafy as a “clandestine homosexual”. However, this ‘distress at the passage of time’ is more obviously, and more truly tragically, linked with irrecoverable past homoerotic passion in *The Afternoon Sun*.

In *The Afternoon Sun*, the narrator visits the now refurbished room in which he used to meet with and make love to his lover. In the poem, the narrator proceeds from describing the present reality of the room [“Now this one and the one next door are rented / as commercial offices”] to describing the room as it used to be [“over here, near the door, was the couch”], and thus the appreciation of reality is juxtaposed with the following rejection of it in favour of a fantasy. However, whilst fantasy is portrayed as the cause of ineffectual action and the cause of loss of potential to despair and find closure for the mother in *Supplication*, here fantasy is not the cause of a loss but is rather empowering to the narrator who seeks refuge from the loss of his lover

in the solace of fantasy. Thus, the narrator presents the audience with the regenerated illusion of a past which is attractive and vivid through his use of adjectives (such as “yellow vases” and “Turkish rug”) and, as Margaronis argues, this “reflection becomes, in its own way, another kind of possessing”. Thus, Cavafy presents fantasy as being able to ease loss: the passage of time may result in the loss of the lover in reality but remembrance can combat this loss as it takes place in the realm of fantasy which transcends time and is therefore able to be truly possessed.

The narrator portrays to the reader first the memory of the furniture and then begins to hint at the lover himself, though only through connection with the furniture, describing “the table where he used to write” and “the bed / where we made love so many times”; the only time the narrator refers to his lover directly, the memory is dispelled and the reality returns [“we parted, / just for a week... Alas, / that week was to last forever.”]. Thus, whilst Cavafy presents memory as a refuge from loss caused by passage of time, the narrator here remains passive and accepting of the loss and does not attempt to change the reality of the loss, based on his fantasy. As a result, the narrator is able to go through the stage of ‘despair’ as defined by Barnstone and has the closure which the mother in *Supplication* loses in praying and trying to change the reality of the loss of her son based on the fantasy that he is not yet lost.

In conclusion Cavafy portrays loss as being a result of disharmony between: the present and the future (e.g. the souls’ needless and fantasy-based fear of future death when souls are in reality immortal in *The Souls of Old Men*); the present and the past (e.g. the present fantasy of the mother in *Supplication* that her son will return home and the past reality that he is already dead); or the fantasy present and the real present (e.g. the fantasy imminent invasion of the barbarians and the reality in *Waiting for the Barbarians*). These losses all result from confusion between fantasy and reality and Cavafy implies that such losses can be prevented either by the disillusionment of the fantasy (as in *The God*

in Cyprus. She subsequently continued her research with publications on the utilitarian pottery of the Cypriot Late Bronze Age.

She joined the Department of Antiquities, Cyprus in 1995 and is now Curator of Antiquities. She was Acting Director of the Department of Antiquities in 2012-13. From 1996 to 2010, she excavated a multi-period site on the Hill of Agios Georgios in Nicosia, an extensive settlement that provided documentation for various periods of the city's history. She secured funding and created a site museum and educational centre on the Hill of Agios Georgios, while the archaeological site is currently being landscaped in order to be made accessible to the public. She also conducted excavations at the Podocataro Bastion, on the Venetian Walls of Nicosia. Since 2013, she has been directing a new project in the region of Agios Sozomenos, at the centre of the island. This new project involves field survey using new technologies and problem-oriented excavation, aiming at an investigation of the socio-economic organisation of the island in the Late Bronze Age.

development of a specialised unit, with external and governmental funding. As Curator of Antiquities, Dr Pilides is responsible for the island's museums; she promotes the renovation of museums, the creation of new ones and the organisation of periodical exhibitions. A major part of her work involves the digitisation of collections, sites and monuments through several EU or other co-funded projects. In addition, she coordinates research projects and she is actively involved in the fight against illicit trafficking of cultural objects. She is also responsible for the protection of Underwater Archaeology, currently promoting the

Dr Pilides has secured a number of fellowships for her research projects; she was external PhD examiner at La Trobe University and the University of Queensland, in Australia and Vrije Universiteit Brussel, in Belgium. She is a member of the Editorial Board of the monograph series *Studies in Mediterranean Archaeology*. In 2010, she was elected Fellow of the Society of Antiquaries of London.

from 2009-2018. She was President of ICOMOS Cyprus National Committee, and she is currently the President of the Committee for Export Licenses of Archaeological materials, President of the ICOM National Committee, and President of the National Committee for the Fight Against Illicit Trafficking of Cultural Objects. She also participates as an expert in UNESCO and EU Committees regarding the issue of illicit trafficking of cultural objects, as well as about issues concerning the management of museums. She was President of the Association of Cypriot Archaeologists

She has organised and participated in many conferences and exhibitions, and she has been an invited speaker in many universities around the world. She is the author of four monographs and editor of several volumes, including exhibition catalogues in different languages and conference proceedings. She has also contributed to numerous chapters and articles in edited volumes and scientific journals.

23. Ελληνοβρετανική μάχη για τα Γλυπτά του Παρθενώνα-«Δεν ανήκουν στην Ελλάδα» λέει ο διευθυντής του Βρετανικού Μουσείου

Κουβέντα για επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα από τη Μεγάλη Βρετανία στην Ελλάδα

δεν ακούει ο διευθυντής του Βρετανικού Μουσείου Χάρβιχ Φίσερ. Σκληρή απάντηση από την Αθήνα.

Σε συνέντευξή του στα Νέα, ο κ. Φίσερ ήταν κατηγορηματικός σε ότι αφορά την αποδοχή της άποψης ότι η Ελλάδα είναι ο νόμιμος ιδιοκτήτης των γλυπτών. «Δεν θα το αποδεχόμουν. Τα αντικείμενα της συλλογής του Βρετανικού μουσείου βρίσκονται υπό την ιδιοκτησία των επιτρόπων του Μουσείου» και σημείωσε πως δεν υπάρχει περίπτωση δανείου επ' αόριστον των γλυπτών. Παράλληλα ανέφερε ότι το Βρετανικό Μουσείο όταν δανείζει, το κάνει σε εκείνους που αναγνωρίζουν την ιδιοκτησία των αντικειμένων.

«Μπορώ να καταλάβω ότι οι Έλληνες έχουν μια ιδιαίτερη και παθιασμένη σχέση με αυτό το κομμάτι της πολιτιστικής τους κληρονομιάς και θέλουν να δουν όλα τα Γλυπτά του Παρθενώνα στην Αθήνα».

«Εμείς εκθέτουμε τα γλυπτά του Παρθενώνα μέσα σε ένα πλαίσιο παγκόσμιου πολιτισμού προβάλλοντας επιτεύγματα από όλο τον κόσμο κάτω από την ίδια στέγη» σημείωσε,

παραδεχόμενος ωστόσο πως δεν είναι το ίδιο να βρίσκονται στην Αθήνα με το Λονδίνο. Οπως είπε, «όταν μετακινείς πολιτιστική κληρονομιά σε ένα μουσείο, τη μετακινείς εκτός πλαισίου της», αλλά ισχυρίζεται πως «αυτή η μετατόπιση είναι και αυτή μια δημιουργική πράξη».

Η απάντηση στον Χάρβιχ Φίσερ ήρθε δια της υπουργού Πολιτισμού Μυρσίνης Ζορμπά, η οποία ανέφερε ότι «Η Ελλάδα είναι ο γενέθλιος τόπος των Γλυπτών του Παρθενώνα, η Αθήνα είναι η πόλη τους, η Ακρόπολη και το Μουσείο της είναι ο φυσικός τους χώρος».

Η δήλωση του κ. Φίσερ περί "νόμιμου ιδιοκτήτη" επιδεικνύει μια στενή, κυνική διαχειριστική αντίληψη. Είναι λυπηρό να ακούγεται από τον διευθυντή του Βρετανικού Μουσείου και γνωστό ιστορικό τέχνης. Υποβαθμίζει την πολιτιστική κληρονομιά από ανεκτίμητη οικουμενική αξία σε αγοραπωλησία. Παρόμοιες απόψεις είναι διαμετρικά αντίθετες με τις αντιλήψεις που επικρατούν σήμερα στο διεθνές πεδίο του πολιτισμού. Αποτελούν υπολείμματα της αποικιοκρατίας και αγνοούν τη διεθνή συζήτηση και τις Διακηρύξεις της Unesco. Πολύ περισσότερο, όταν πρόκειται για ένα ακρωτηριασμένο μνημείο, σύμβολο της χώρας διαχρονικά, στο οποίο οφείλεται η επανένωση και αποκατάστασή του, σύμφωνα με τη βασική αρχή της "ακεραιότητας", όπως επιβάλλει η Σύμβαση της Unesco του 1972», απαντά χαρακτηριστικά η κυρία Ζορμπά.

Με τίτλο «Η επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα δεν έχει να κάνει με τον εθνικισμό» ο Guardian δημοσιεύει τρεις επιστολές- απάντηση σε

πρόσφατο άρθρο γνώμης του κριτικού τέχνης Jonathan Jones στην ίδια εφημερίδα [Guardian], με το οποίο υποστήριζε τις θέσεις του διευθυντή του Βρετανικού Μουσείου Hartwig Fischer εναντίον της επιστροφής των Μαρμάρων του Παρθενώνα.

- Η πρώτη επιστολή φέρει την υπογραφή του ελληνοβρετανού ηθοποιού και συγγραφέα Alexi Kaye Campbell, μέλους της Βρετανικής Επιτροπής για την Επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα. Ο Campbell είχε υπερασπιστεί την επανένωση των Γλυπτών σε πρόσφατη δημόσια αντιπαράθεση στο UCL εναντίον του Jones και συνοψίζει στην επιστολή τα βασικά του επιχειρήματα.

Τονίζει ότι η επιθυμία των Ελλήνων να επιστραφούν τα Γλυπτά δεν αποτελεί έκφραση «εθνικιστικού λαϊκισμού», όπως υποστηρίζει ο Jones, αλλά πατριωτισμού, κάτι κατανοητό δεδομένου ότι ο Παρθενώνας αποτελεί ένα ισχυρό σύμβολο της εθνικής ταυτότητας για μια μικρή χώρα που έχει μια ταραχώδη και συχνά τραυματική ιστορία. Το αίτημα για επιστροφή ενός αντικειμένου μεγάλης σημασίας που αφαιρέθηκε σε περίοδο ξένης κατοχής δεν είναι αίτημα δικαιοσύνης. Ο Jones και ο Fischer ίσως δεν μπορούν να το κατανοήσουν, γράφει ο συντάκτης, καθώς όντας ο ένας Βρετανός και ο άλλος Γερμανός προέρχονται από χώρες και πολιτισμούς που υπήρξαν στο μεγαλύτερο διάστημα αποικιοκράτες και όχι αποικιοκρατούμενοι. Επιπλέον ο Jones φανερώνει μια αγγλοκεντρική οπτική, όταν ισχυρίζεται ότι ο Keats δεν ήταν αρκετά ευκατάστατος, για να ταξιδέψει στην Ελλάδα και να δει τα Μάρμαρα. Ο ίδιος δε φαίνεται να ανησυχεί για τα εκατομμύρια ανθρώπων από την Ελλάδα ή και αλλού που δεν έχουν τη δυνατότητα να διευρύνουν τους ορίζοντές τους και να επισκεφθούν το «παγκόσμιο μουσείο»-που τυχαίνει να βρίσκεται στο Λονδίνο.

Αλλά πέρα από αυτά, ο Jones με πατερναλιστικό ύφος επιδιώκει να παρουσιάσει ως «παρακινούμενους από το συναίσθημα» όσους υποστηρίζουν την επιστροφή των Μαρμάρων, σε αντίθεση με τους «λογικούς και πραγματιστές» υποστηρικτές των θέσεων του Βρετανικού Μουσείου. «Πριν τη δημιουργία του Μουσείου της Ακρόπολης συμφωνούσα με τη θέση του

Βρετανικού Μουσείου ότι η Ελλάδα δε διέθετε ένα κατάλληλο μέρος για την έκθεση των Γλυπτών», παραδέχεται ο συντάκτης, σημειώνοντας ωστόσο ότι μετά τη δημιουργία του Μουσείου της Ακρόπολης τα μάρμαρα πρέπει να επιστραφούν και να εκτίθενται δίπλα στο κτίριο από όπου αφαιρέθηκαν «όχι μόνο για συναισθηματικούς αλλά και για αισθητικούς, καλλιτεχνικούς και διανοητικούς λόγους.» Κι αυτό είναι που διαφοροποιεί το αίτημα αυτό από άλλα αιτήματα επαναπατρισμού έργων τέχνης. «Ο Παρθενώνας, που δεσπόζει θριαμβευτικά ως σύμβολο όλης της ανθρωπότητας κάτω από τον αττικό ουρανό, πρέπει να είναι ολόκληρος και πλήρης». Το να αποκαλεί κανείς την αφαίρεση των Μαρμάρων από την Ελλάδα «δημιουργική» πράξη είναι μια άσκοπη στάση. Θα ήταν πραγματικά δημιουργικό και γενναίο, αν το Βρετανικό Μουσείο έκανε το σωστό.

- Η δεύτερη επιστολή φέρει την υπογραφή του Pierre Makhoul και προτείνει με σκωπτικό ύφος στο Βρετανικό Μουσείο να προβεί με ανάλογα «δημιουργικό» πνεύμα σε αφαίρεση του μετωπικού τμήματός του και αποστολή του στην Αθήνα. Ίσως μάλιστα θα ήταν πιο δίκαιη η αφαίρεση του μπροστινού τμήματος του παλατιού του Μπάκινγκχαμ και η αποστολή του στην Αθήνα.

- Τέλος η τρίτη επιστολή με την υπογραφή του John AK Huntley υποστηρίζει ότι η αφαίρεση των Γλυπτών του Παρθενώνα ήταν κλοπή, σύμφωνα με τον βασικό ορισμό της κλοπής στο αγγλικό δίκαιο. Ίσως την επόμενη φορά που κάποιος θα αφαιρέσει ή «θα βάλει σε νέο πλαίσιο», όπως θα έλεγε ο Fischer, μια πόρτα ή έναν τοίχο με ζωγραφιά του Banksy θα μπορούσε να ισχυριστεί ότι δεν πρόκειται για αφαίρεση αλλά για «δημιουργική πράξη». Θα είχε όμως τύχη ένας τέτοιος ισχυρισμός στα δικαστήρια; διερωτάται ο συντάκτης. Η κλοπή είναι κλοπή και, όση σοφιστεία κι αν χρησιμοποιήσουν οι γκουρού της τέχνης, αυτό δεν αλλάζει, καταλήγει η επιστολή.

Πηγή: <https://www.iefimerida.gr/>

24. Μουσείο Πράδο: Διακόσια χρόνια ιστορίας για το πετράδι του στέμματος

Το Μουσείο Πράδο γιορτάζει τα διακόσια του χρόνια και η συναρπαστική ιστορία του ακολουθεί την παραγμένη ιστορία της Ισπανίας.

Βρίσκεται πάντα στην πρώτη δεκάδα των πιο μεγάλων μουσείων στον κόσμο. Η Ισπανία θεωρεί το μουσείο της και δικαίως Εθνικό θησαυρό. Το μουσείο Πράδο συμπληρώνει φέτος τα διακόσια του χρόνια και η ιστορία του έχει ακολουθήσει την παραγμένη ιστορία της χώρας του από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα. Η έκθεση που σηματοδοτεί τα 200 χρόνια του “A place of memory”, καταδεικνύει ακριβώς το ρόλο του. Ένα τόπο μνήμης, με μια επισκόπηση της ιστορίας του μουσείου που επικεντρώνεται στον διάλογο μεταξύ αυτού και της κοινωνίας. Όμως το Πράδο δεν είναι μόνο ένας εκθεσιακός τόπος. Είναι το μουσείο που κατάφερε να μετατραπεί σε χώρο σκέψης και μέσα από τις συλλογές και την ιστορική του διαδρομή επέτρεψε στους Ισπανούς και ξένους συγγραφείς, διανοούμενους και καλλιτέχνες να προβληματιστούν για το παρελθόν της χώρας και τη συλλογική ταυτότητά της.

Η συλλογή Ευρωπαϊκής τέχνης του Πράδο σήμερα θεωρείται μια από τις καλύτερες στον κόσμο και φιλοξενεί αριστουργήματα όπως «ο Κήπος των Γήινων Απολαύσεων» του Ιερώνυμου Μπος, «ο Ευγενής με το χέρι στο στήθος» του Ελ Γκρέκο, ο θάνατος της Παναγίας του Μαντένια, «ο αυτοκράτορας Κάρλος β' στο άλογο» του Τισιανού, «το Μαργαριτάρι» του Ραφαήλ, «Η

αυτοπροσωπογραφία» του Ντύρερ, «Η οικογένεια του Carlos IV» του Γκόγια «Οι τρεις χάριτες» του Ρούμπενς και φυσικά το έργο σταρ του μουσείου το περίφημο «Las Meninas» του Βελάσκεθ για χάρη του οποίου έφτασαν στην ισπανική πρωτεύουσα οι περισσότεροι Ευρωπαίοι ζωγράφοι που δεν παρέλειψαν ποτέ να μιλήσουν για την επιρροή του στο έργο τους. Ο Βελάσκεθ όχι μόνο κληροδότησε τα έργα του στο Πράδο, αλλά ήταν αυτός που βοήθησε και καθοδήγησε το μουσείο στο να αποκτήσει τα σημαντικά έργα των Ιταλών ζωγράφων. Άλλωστε δεν είναι τυχαίο ότι την είσοδο του μουσείου δεν κοσμεί το άγαλμα κάποιου βασιλιά αλλά το μπρούτζινο άγαλμα του Βελάσκεθ που από το βάθρο του ατενίζει το «Λιβάδι».

Το άγαλμα του Βελάσκεθ έξω από το Πράδο

Σήμερα το μουσείο κατέχει περίπου 8.200 σχέδια, 7.600 έργα ζωγραφικής, 4.800 εκτυπώσεις και 1.000 γλυπτά, καθώς και πολλά άλλα έργα τέχνης και ιστορικά έγγραφα. Πριν από διακόσια χρόνια, το 1819, στον πρώτο κατάλογο του μουσείου που δημοσιεύθηκε υπήρχαν καταγεγραμμένα 311 έργα ζωγραφικής, αν και εκείνη την εποχή η συλλογή του περιλάμβανε πάνω από 1.510 εικόνες από τις διάφορες βασιλικές κατοικίες. Είναι ακριβώς η εποχή κατά την οποία οι βασιλείς της Ευρώπης δημιουργούν τα μεγάλα μουσεία για να στεγάσουν τις συλλογές τους.

Κάρολος Γ΄ της Ισπανίας

Μερικές δεκαετίες νωρίτερα, το 1759, στην μπερδεμένη ιστορία των οίκων της Ευρώπης, στην Ισπανία, ανεβαίνει στο θρόνο ο Κάρολος Γ΄, που εκτός από βασιλιάς της Ισπανίας ήταν και βασιλιάς της Νάπολης και της Σικελίας και δούκας της Πάρμας. Άφησε την φήμη ενός βασιλιά φιλόανθρωπου και φιλόσοφου, ευγενικού και με σαρκαστική γλώσσα αλλά επηρεασμένου από τον Διαφωτισμό και τα γράμματα, κάτι αδύνατο να συναντήσει κανείς εκείνη την εποχή στην Ισπανία. Ήταν οπαδός του πεφωτισμένου απολυταρχισμού και άλλαξε την εικόνα της Μαδρίτης κατασκευάζοντας δρόμους, υδραυλικά έργα, ενώ αναμόρφωσε την οικονομική πολιτική περιορίζοντας την απάτη και την κατάχρηση του δημοσίου χρήματος. Το Πράδο είναι ένα από τα κτίρια που κατασκευάστηκαν κατά τη διάρκεια της βασιλείας του ως μέρος ενός μεγαλοπρεπούς κτιριακού σχεδίου σχεδιασμένου να δώσει στη Μαδρίτη ένα μνημειώδη αστικό χώρο και προοριζόταν για μουσείο φυσικής ιστορίας. Αυτός που «υπέγραψε» το κτίριο ήταν ο αγαπημένος αρχιτέκτονας του Καρόλου, Juan de Villanueva, που σχεδίασε και τον κοντινό Βοτανικό Κήπο και το Δημαρχείο της Μαδρίτης. Ο βασιλιάς δεν πρόλαβε να δει το έργο του ολοκληρωμένο καθώς ένας ακόμα πόλεμος ξέσπασε στην Ιβηρική Χερσόνησο. Μάλιστα μέρος των εγκαταστάσεων είχαν χρησιμοποιηθεί ως έδρα για το ιππικό και μαρτυρηθεί για τα Ναπολέοντια

στρατεύματα που είχαν ως έδρα τη Μαδρίτη κατά τη διάρκεια του πολέμου.

Ο κήπος των γήινων απολαύσεων/Ιερόνυμος Μπος

Ο εγγονός του, Φερδινάνδος 7ος, αποφασίζει με την ενθάρρυνση της συζύγου του Βασίλισσας Μαρίας Ισαβέλας ντε Μπραγκάνζα να ιδρύσουν στο κτίριο του Βιανουέβα, μουσείο προκειμένου να στεγάσει τη Βασιλική Συλλογή Ζωγραφικής και Γλυπτικής, η οποία άνοιξε για πρώτη φορά το κοινό το Νοέμβριο του 1819. Η εξαιρετικά σημαντική βασιλική συλλογή, η οποία αποτελεί τη βάση της συλλογής του Μουσείου όπως την γνωρίζουμε σήμερα, άρχισε να αυξάνεται σημαντικά τον 16ο αιώνα κατά τη διάρκεια του Καρόλου V και συνέχισε να ευδοκμεί κάτω από τους επόμενους μονάρχες τους Αψβούργους και τους Βουρβόνους. Το άνοιγμα του μουσείου είχε διπλή σημασία και στόχο. Να προβάλλει αφενός τη συλλογή έργων τέχνης που ανήκαν στο ισπανικό στέμμα και να αποδείξει στην υπόλοιπη Ευρώπη ότι η ισπανική τέχνη ήταν ισότιμη σε κάθε άλλη εθνική σχολή. Το Βασιλικό Μουσείο σύντομα μετονομάστηκε σε Εθνικό Μουσείο και στη συνέχεια σε Museo Nacional del Prado, όταν εκθρονίστηκε η Ισαβέλλα Β΄, το 1868.

Η Ιουδήθ στο Συμπόσιο του Ολοφέρνη/ Ρέμπραντ

Έτσι, στην ουσία συγκροτείται το πρώτο εθνικό μουσείο, με κύρια αποστολή του την ανάδειξη της ισπανικής εθνικής ταυτότητας στην τέχνη. Όσο καμιά άλλη χώρα, η Ισπανία με αποφασιστικότητα και με έναν ισχυρό πυρήνα έργων εμπλουτίζει συστηματικά τη βασιλική συλλογή με τους σπουδαιότερους Ισπανούς και Ευρωπαίους ζωγράφους. Αποκτά τα έργα των κλειστών μουσείων Museo de la Trinidad και Museo de Arte Moderno, από το οποίο προέρχονται οι περισσότεροι από τους πίνακες του 19ου αιώνα του Μουσείου. Κληρονομίες, δωρεές κι αγορές έχουν ζωτική σημασία για την ανάπτυξη της συλλογής. Το μουσείο Πράδο παρόλο που επεκτείνεται διαρκώς δε μπορεί να δείξει τον πλούτο των συλλογών του που αυξάνονται συνεχώς, αφού ακολουθεί συστηματικά μια εθνική πολιτική αγορών μέχρι σήμερα, αποκτώντας αριστουργήματα όπως δυο έργα του Ελ Γκρέκο, το περίφημο αγόρι του Γκόγια και με πιο πρόσφατο απόκτημά του τη Madonna of the Pomegranate του Φρα Αντζέλικο που αγοράστηκε το 2016.

Ο ευγενής με το χέρι στο στήθος / Ελ Γκρέκο

Το Πράδο ανάμεσα στο 1873 και 1900 ακολούθησε την πολιτική των δανείων με τα έργα του ως δάνεια να κοσμούν δημαρχιακές αίθουσες πόλεων, νέα πανεπιστήμια και εκκλησίες. Ήταν ακριβώς η εποχή της Δεύτερης Ισπανικής Δημοκρατίας από το 1931 έως το 1936, όταν δόθηκε έμφαση στη δημιουργία επαρχιακών μουσείων. Όμως με την έναρξη του ισπανικού Εμφύλιου και μετά από εισήγηση της τότε Κοινωνίας των Εθνών από το μουσείο αφαιρέθηκαν 353 έργα ζωγραφικής, 168 σχέδια και ο θησαυρός Dauphin που στάλθηκαν στη Βαλένθια,

αργότερα στη Χιρόνα και τέλος στη Γενεύη. Τα έργα έπρεπε να ταξιδέψουν πίσω με την έναρξη του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, μέσω του γαλλικού εδάφους που ήταν υπό την κατοχή των Ναζί, ταξίδεψαν σε νυχτερινά τραίνα και έφτασαν στη Μαδρίτη. Η Ισπανία δε θα διακινδύνευε ποτέ να είναι τα έργα μακριά από τη χώρα, αλλά και να κινδυνεύσουν για οποιοδήποτε λόγο. Δεν είναι τυχαίο πως τα πρώτα χρόνια της δικτατορίας του Φράνκο, πολλά έργα ζωγραφικής αποστέλλονταν στις πρεσβείες, κανείς δεν εκτιμούσε την πολιτισμική προσέγγιση του δικτάτορα. Ωστόσο, το καθεστώς του όχι μόνο πρόσθεσε έργα στη συλλογή, αλλά χρηματοδότησε δύο νέες επεκτάσεις στα κτίρια του μουσείου και αντικατέστησε τα ξύλινα δάπεδα με μάρμαρο.

Η Εκτέλεση των επαναστατών τη 3ης Μαΐου 1808/ Φρανσίσκο Γκόγια

Η περίφημη «Γκερνίκα» του Πάμπλο Πικάσο εκτέθηκε στο Πράδο μετά την αποκατάσταση της Δημοκρατίας και την επιστροφή της στη χώρα το 1981, αλλά αργότερα μεταφέρθηκε στο Μουσείο Τέχνης Βασίλισσα Σοφία, όπου διαμορφώθηκε ο κατάλληλος χώρος για να εκτεθεί ένας τεράστιος πίνακας.

Las Meninas/ Ντιέγκο Βελάσκεθ

Τα ειρηνικά μεταπολεμικά χρόνια σχετίζονται με τα σχέδια ανάπτυξης και επέκτασης του Πράδο. Όχι πάντα επιτυχημένα. Οι Ισπανοί εμπλέκονται με το μουσείο, το θεωρούν δικό τους και αυτό είναι μια κατάκτηση της πολιτικής του, που επαναφέρει στον εικοστό και τον εικοστό πρώτο αιώνα το όραμα του Φερδινάνδου για την σχέση της τέχνης με τον πολίτη. Σήμερα το μουσείο, στα διακόσια χρόνια του δεν έχει καμία σχέση με την βασιλική συλλογή του 1819. Κορυφαίοι αρχιτέκτονες όπως ο Ρέμ Κούλχας, ο Ντέιβιντ Τσίπερφιλντ, ο Εντουάρντο Σούτο ντε Μούρα, ο Νόρμαν Φόστερ ονειρεύτηκαν την μετατροπή του σε σύγχρονο μουσείο, αφήνοντας αναλλοίωτο τον αρχικό αρχιτεκτονικό του χαρακτήρα. Το πολυσύνθετο έργο της ανάπτυξης προς τη γη, με προσθήκη υπογείων αιθουσών, η σύνδεση των κτιρίων υπογείως ανέλαβαν ο Φόστερ και ο Ρούμπιο για να δώσουν στο Πράδο άλλα 27.000 τετραγωνικά πόδια για τις εκθέσεις του.

Τρεις Χάριτες / Ρούμπενς

Στη διακοσιοστή του επέτειο το μουσείο εκθέτει περίπου το ένα τρίτο των πινάκων που κατέχει, και περιμένει να ξεπεράσει τους 3.000.000 επισκέπτες που κάθε χρόνο απολαμβάνουν το σύμβολο του πολιτιστικού πλούτου της Ισπανίας που καταφέρνει μέχρι σήμερα να στέκεται με την αίγλη και τη δυναμική του ανεπηρέαστο από κάθε πολιτική κρίση, πιο ψηλά και πιο οραματικά, ανεξάρτητα, όπως οφείλει και κάνει η ίδια η μεγάλη τέχνη. Το Πράδο κατάφερε να γίνει ένα σταθερό

σημείο εθνικής αναφοράς πάνω από κάθε διχασμό, είναι για όλους ο αληθινός εθνικός θησαυρός της Ισπανίας, το πετράδι του στέμματος.

Άρης / Ντιέγκο Βελάσκεθ

Τα έργα προέρχονται από την Πινακοθήκη του Πράδο.

25. Niki Marangou Prize 2019 (open to BA, MA and PhD students): Call for Submissions

The Niki Marangou Prize was first established in 2016, thanks to the generosity of Mr. Constantis Candounas, in memory of the inspirational Cypriot poet, novelist, and painter Niki Marangou, who died in 2013. From 2019 onwards, the prize will be awarded annually for a literary translation from Modern Greek into English of one poem and one prose extract from the work of Niki Marangou.

The competition is open to all BA, MA and PhD students currently enrolled in any Faculty of King's College London. Entries must be submitted electronically to the Classics Department office by the deadline of 16:00 on 31 January 2019 (kcl -

classics@kcl.ac.uk and copied to gonda.van_steen@kcl.ac.uk). The award will be given out in the evening of 23 May 2019, on the occasion of the first Niki Marangou Annual Lecture, sponsored by Mr. Candounas and co-organised with King's Centre for Hellenic Studies.

The value of the prize is £500. Copies of the two pages of Niki Marangou's texts set for translation may be requested by emailing kcl - classics@kcl.ac.uk or gonda.van_steen@kcl.ac.uk . All entries will be judged by a panel of three members of the teaching staff of the Department of Classics, or suitably qualified staff in another Department, nominated by the Koraes Professor of Modern Greek and Byzantine History, Language and Literature. The panel will normally include and be chaired by the Koraes Professor. The winner is expected to be present at the award ceremony, and the winning entries may be published on the Niki Marangou website.

Niki Marangou was born in Limassol but part of her family hailed from Famagusta. She studied sociology in West Berlin from 1965 to 1970. After graduating she worked as a dramaturge at the Cyprus Theatre Organisation, and she also ran a bookshop in Nicosia. A gifted painter, she staged multiple solo exhibitions. She authored many books of prose, poetry and children's fairy tales. She won the Cavafy prize for poetry in Alexandria in 1998 and again in 2008, and the poetry prize from the Athens Academy for her book *Divan* in 2006.

Please save the date of 23 May 2019, dedicated to the award ceremony and the inaugural Niki Marangou Annual Lecture, with featured speaker Prof. Vayos Liapis (Open University of Cyprus), on the topic: 'Blowing up the Parthenon: Greek Antiquity as a Burden and as a Rival on the Modern Greek Stage' <https://www.kcl.ac.uk/events/event-story.aspx?id=1384d2b2-21fb-43b0-af0a-60a1f5a12dc5>

For a look at the results of the 2018 Niki Marangou Prize competition, see:

<https://www.kcl.ac.uk/artshums/depts/classics/newsrecords/2018/2018-niki-marangou-prize-awarded.aspx>

See also:

<https://www.kcl.ac.uk/artshums/depts/classics/newsrecords/2016/marangou-winner-announced.aspx>

<https://www.kcl.ac.uk/artshums/depts/classics/newsrecords/2017/Niki-Marangou-Prize-Awarded-to-Second-Year-Classics-Student.aspx>

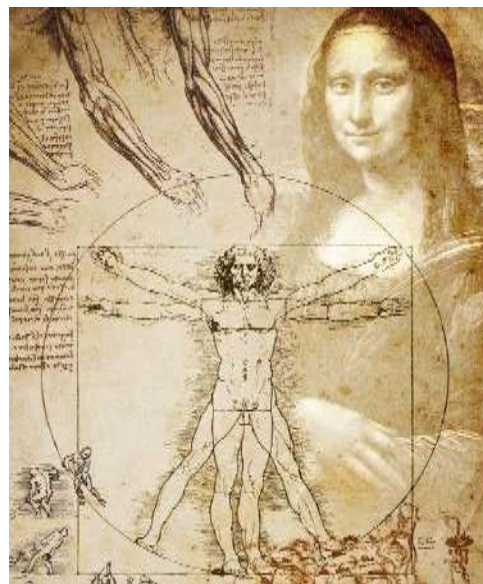
<https://www.kcl.ac.uk/artshums/depts/classics/newsrecords/2016/Marangou-Studentship.aspx>

Best wishes,

Centre for Hellenic Studies, King's College London

Πηγή: <https://physicsgg.me/>

26. Λεονάρντο Ντα Βίντσι: 12 εκθέσεις στη Βρετανία για τη μεγάλη επέτειο

Εκθέσεις με έργα του Λεονάρντο Ντα Βίντσι διοργανώνονται ταυτόχρονα σε 12 γκαλερί της Βρετανίας για την 500ή επέτειο από τον θάνατό του το 1519.

Οι εκθέσεις με ελεύθερη είσοδο θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο των εθνικών εκδηλώσεων που οργανώνει το Royal Collection Trust.

Σε 12 ταυτόχρονες εκθέσεις θα παρουσιαστούν 144 έργα του μεγαλύτερου Δασκάλου της Αναγέννησης -θησαυροί της Royal Collection- δίνοντας τη δυνατότητα στο ευρύτερο δυνατό κοινό στη Βρετανία να δει το έργο της μοναδικής ιδιοφυΐας της Αναγέννησης.

Η Βασιλική Συλλογή διατηρεί την πλέον εξάριετη συλλογή έργων του ντα Βίντσι, περισσότερα από 550, τα οποία συγκεντρώθηκαν μετά τον θάνατο του. Τα έργα αυτά είχε αποκτήσει ο βασιλιάς Κάρολος Β΄ γύρω στο 1670.

Δώδεκα έργα επιλέχθηκαν για να αντικατοπτρίσουν το εύρος των ενδιαφερόντων του Λεονάρντο - ζωγραφική, γλυπτική, αρχιτεκτονική, μουσική, ανατομία, μηχανική, χαρτογραφία, γεωλογία και φυτολογία.

Αυτά θα εκτίθενται από την 1η Φεβρουαρίου έως τις 6 Μαΐου 2019 στην είσοδο 12 μουσείων στο Μπέλφαστ (Ulster Museum), στο Μπέρμιγχαμ (Birmingham Museum & Art Gallery), στο Μπρίστολ (Bristol Museum & Art Gallery), στο Κάρντιφ (National Museum Cardiff), στη Γλασκόβη (Kelvingrove Art Gallery and Museum), στο Λιντς (Leeds Art Gallery), στο Λίβερπουλ (Walker Art Gallery), στο Μάντσεστερ (Manchester Art Gallery), στο Σέφιλντ (Millennium Gallery), στο Σάουθαμπτον (Southampton City Art Gallery) και στο Σάντερλαντ (Sunderland Museums & Winter Gardens).

Αργότερα, από τις 24 Μαΐου έως 13 Οκτωβρίου 2019, περισσότερα από 200 έργα του καλλιτέχνη θα εκτίθενται στην Queen's Gallery στα Ανάκτορα του Μπάκιγχαμ στο Λονδίνο.

Μια ακόμη έκθεση θα διοργανωθεί από τις 22 Νοεμβρίου 2019 έως τις 15 Μαΐου 2020, με 80 έργα του Ντα Βίντσι στην Queen's Gallery, στα Ανάκτορα του Χόλιρουντ στο Εδιμβούργο.

27. Οι μεγάλες εικαστικές διοργανώσεις του 2019

Η Δήμητρα Τσιαούσκογλου κάνει μια καταγραφή των πιο σημαντικών εικαστικών διοργανώσεων του νέου έτους 2019, σε παγκόσμιο επίπεδο.

Μια από τις απολαύσεις που ακολουθεί τη μελαγχολία μετά τις γιορτές είναι η επισκόπηση της νέας χρονιάς και το τι θα φέρει στον χώρο της τέχνης και των μουσείων. Όπως πάντα, πολυαναμενόμενες εκθέσεις, μεγάλα ονόματα αλλά και αφανείς ήρωες και ανατροπές, εγκαίνια νέων μουσείων και Biennale, κρύβονται στην πολιτιστική ατζέντα των μεγάλων πόλεων της Ευρώπης και διεθνώς.

ΛΟΝΔΙΝΟ Tate Modern - Olafur Eliasson

11 Ιουλίου 2019 – 5 Ιανουαρίου 2020

Μεγάλη αναδρομική έκθεση του έργου του Olafur Eliasson οργανώνει για πρώτη φορά στην πορεία του, η Tate Modern. Ο διάσημος Ισλανδο-Δανός καλλιτέχνης, του οποίου η εγκατάσταση 'Weather Project' με τον τεράστιο ήλιο να ανατέλλει στην Turbine Hall της Tate Modern το 2003 άφησε ιστορία, επιστρέφει με τις μνημειώδεις εγκαταστάσεις του, κυρίως περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος, καθώς και νέα έργα, που εξυμνούν την τέχνη ως συλλογική εμπειρία.

Tate Britain -Van Gogh and Britain

27 Μαρτίου – 11 Αυγούστου 2019

Ο Van Gogh έχει την τιμητική του φέτος στο Λονδίνο, μια δεκαετία σχεδόν μετά από την μεγάλη έκθεση της Royal Academy. Η πολυαναμενόμενη έκθεση φιλοδοξεί να δώσει μια διαφορετική ματιά στο έργο του αγαπημένου ζωγράφου, εξετάζοντας το σε σχέση με την παραμονή του στην βρετανική μητρόπολη. Όντας νεαρός μαθητευόμενος στο εμπόριο τέχνης, ο Van Gogh έμεινε λίγα χρόνια στο Λονδίνο και το ερωτεύτηκε, όπως μαρτυρούν τα γράμματα προς τον αδερφό του. Με 45 έργα η έκθεση εξερευνά την εμπειρία του εκεί, το πώς επηρεάστηκε από την τέχνη των «κλασικών» της μητρόπολης, καθώς και την δική του επιρροή στους Βρετανούς ζωγράφους, σύγχρονους και μεταγενέστερους.

**Royal Academy of Arts Bill Viola / Michelangelo: Life Death
Rebirth**

26 Ιανουαρίου – 31 Μαρτίου 2019

Δύο καλλιτέχνες που τους χωρίζουν αιώνες, ωστόσο το έργο τους μιλά για διαχρονικά και πανανθρώπινα ζητήματα της ανθρώπινης ύπαρξης, φέρνει μαζί η Βασιλική Ακαδημία Τεχνών. Ο μεγάλος δάσκαλος της Αναγέννησης, Michelangelo, συναντά τον τον πρωτοπόρο της βίντεο τέχνης, Bill Viola, σε ένα ιδιαίτερο πάντρεμα που αναζητά συγγένειες μεταξύ των δύο. Δώδεκα καθηλωτικές βίντεο εγκαταστάσεις του Viola που διατρέχουν τον κύκλο της ζωής, συνομιλούν με 14 σχέδια ιδιαίτερης συναισθηματικής δύναμης του Michelangelo, σε μια έκθεση που αναμένεται να συζητηθεί.

**Bill Viola, Tristan's Ascension (The Sound of a Mountain
Under a Waterfall), 2005.**

Video/sound installation. Performer: John Hay.
Courtesy Bill Viola Studio. Photo: Kira Perov.

Barbican -Lee Krasner: Living Colour

30 Μαΐου – 1 Σεπτεμβρίου 2019

Την πρώτη μεγάλη αναδρομική έκθεση της ζωγράφου στην Ευρώπη οργανώνει το Barbican. Η Lee Krasner (1908-1984) παρόλο που υπήρξε μία από τους πρωτοπόρους του αμερικανικού Αφηρημένου Εξπρεσιονισμού, στην Ευρώπη τουλάχιστον δεν έχει τύχει της αναγνώρισης που της αξίζει, μένοντας στη σκιά του συντρόφου της Jackson Pollock. Η έκθεση συγκεντρώνει εκατό έργα της εξαιρετικά παραγωγικής ζωγράφου από όλη την 50χρονη πορεία της, αναδεικνύοντας την ικανότητα της να πρωτοπορεί και να ελίσσεται σε διαφορετικά εκφραστικά μέσα και στυλ.

ΒΕΡΟΛΙΝΟ Alte Nationalgalerie

Παλεύοντας για ορατότητα – Γυναίκες Καλλιτέχνιδες στην Εθνική Πινακοθήκη πριν το 1919

11 Οκτωβρίου 2019 – 26 Ιανουαρίου 2020

Πέρασαν μόλις εκατό χρόνια από τότε που οι πρώτες γυναίκες καλλιτέχνιδες μπόρεσαν να γίνουν δεκτές στην Ακαδημία Τεχνών του Βερολίνου. Μεγάλο στυλιστικό εύρος, γνωστά ονόματα (Sabine Lepsius, Käthe Kollwitz), αλλά κυρίως ζωγράφοι και γλύπτριες πολύ λιγότερο γνωστές που παρουσιάζονται πρώτη φορά σε έκθεση της Παλαιάς Εθνικής Πινακοθήκης, πρόκειται να αναδειχθούν μέσα από αυτή την έκθεση-έρευνα, που επιχειρεί να ταρακουνήσει τον κανόνα της ιστορίας της τέχνης.

Sabine Lepsius, self portrait, 1885 © Nationalgalerie, Staatliche Museen zu Berlin / Jörg P. Anders

Akademie der Künste Käthe Kollwitz Prize 2019. Hito Steyerl

21 Φεβρουαρίου – 14 Απριλίου 2019

Όπως κάθε χρονιά το μεγάλου κύρους βραβείο Käthe Kollwitz, τιμά τον νικητή με μια έκθεση στην Akademie der Künste. Η νικήτρια του 2019 Hito

Steyerl ασκεί τα τελευταία χρόνια ιδιαίτερη επίδραση με ένα δυνατό έργο, που φέρει έντονο πολιτικό και κοινωνικό πρόσημο. Η ροή της πληροφορίας στην ψηφιακή πραγματικότητα, οι πολιτικές της εξουσίας, ο ρόλος της τέχνης στην κοινωνία είναι οι βασικότεροι άξονες του έργου της, που αποτελείται κυρίως από βίντεο, εγκαταστάσεις και δοκίμια.

ΠΑΡΙΣΙ -Λούβρο -Leonardo da Vinci

24 Οκτωβρίου 2019 – 24 Φεβρουαρίου 2020

Η πολυαναμενόμενη έκθεση έρχεται το φθινόπωρο στο Λούβρο, με αφορμή τα 500 χρόνια από το θάνατό του Leonardo. Αποτέλεσμα μιας δεκαετούς έρευνας από τους ειδικούς του μουσείου, η blockbuster έκθεση πρόκειται να φέρει στο φως αποκαλύψεις σε σχέση με τη ζωή και το έργο της ιδιοφυΐας της τέχνης και της επιστήμης. Το Λούβρο που έχει στην κατοχή του ήδη πέντε πίνακες του Leonardo, το 1/3 του συνόλου των έργων του δηλαδή, φιλοδοξεί να φέρει μαζί όσο το δυνατόν περισσότερα έργα, ακόμη και το Salvator Mundi, το ακριβότερο έργο που πωλήθηκε ποτέ σε δημοπρασία.

Jeu de Paume - Luigi Ghirri – Cartes et territoires

12 Φεβρουαρίου – 2 Ιουνίου 2019

Την πρώτη μεγάλη αναδρομική έκθεση εκτός της γενέτειράς του, οργανώνει το Jeu de Paume του Παρισιού, για το έργο του σημαντικού Ιταλού φωτογράφου. Ο Luigi Ghirri (1943-1992) παρά τη σύντομη ζωή του, υπήρξε πρωτοπόρος στη σύγχρονη έγχρωμη φωτογραφία και θεωρείται πρόδρομος των ρευμάτων που καθιερώθηκαν αργότερα στην Αμερική ως New Color και New Topographics. Η έκθεση επικεντρώνεται στο εξαιρετικά επιδραστικό έργο του της δεκαετίας του '70, που έφερε νέους τρόπους προσέγγισης του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, της ανθρώπινης επέμβασης, και της κοινότητας καθημερινότητας.

Luigi Ghirri, Salzburg, 1977, Collection privée. Courtesy Matthew Marks Gallery. © Succession Luigi Ghirri

Biennale

Με τις Biennale να πληθαίνουν ολοένα και περισσότερα και τη λίστα να φτάνει σχεδόν τις 250 ανά τον κόσμο, κάθε χρονιά είναι ενδιαφέρουσα. Κάποιες χρονιές όμως, αναμφίβολα είναι πιο σημαντικές:

58η Biennale της Βενετίας -May You live in Interesting Times

11 Μαΐου – 24 Νοεμβρίου 2019

«Είθε να ζήσεις σε ενδιαφέροντες καιρούς», με την κινέζικη ρήση-κατάρα για τίτλο, ο επιμελητής της 58ης Μπιενάλε και διευθυντής της λονδρέζικης Hayward Gallery, Ralph Rugoff, εύλογα θα φέρει μαζί έργα που αντικατοπτρίζουν την ταραχώδη εποχή που ζούμε, στοχεύοντας παράλληλα σε μια διαδραστική για το κοινό έκθεση. Highlights αναμένεται να είναι η αντιπροσώπευση της Σκωτίας από την Charlotte Prodger που κέρδισε το Turner Prize το 2018, το περίπτερο της Βραζιλίας που εκπροσωπείται από το duo Bárbara Wagner & Benjamin de Burca, καθώς και το περίπτερο της Γερμανίας με την αινιγματική Natascha Süder Happelmann. Το ελληνικό περίπτερο επιμελείται η Κατερίνα Τσέλου με καλλιτέχνες τους Ζάφο Ξαγοράρη, Εύα Στεφανή και Πάνο Χαραλάμπους.

16η Biennale της Κωνσταντινούπολης -Έβδομη Ήπειρος

14 Σεπτεμβρίου – 10 Νοεμβρίου 2019

Με επιμελητή τον Nicolas Bourriaud και δεδομένης της αιχμηρής ματιάς που παραδοσιακά έχει ο θεσμός, η φετινή Biennale της Κωνσταντινούπολης

δεν μπορεί παρά να αντικατοπτρίσει τις αντίξοες πολιτικές συνθήκες της χώρας και ευρύτερα. Ο επιμελητής με βασικό θεματικό άξονα την εποχή του Ανθρωπόκainου που διανύουμε, δανείζεται έννοιες από τον χώρο της μοριακής ανθρωπολογίας, και προμηνύει μια έκθεση που λειτουργεί ως «ανθρωπολογία ενός απο-κεντρωμένου κόσμου και ως αρχαιολογία του σήμερα».

14th Sharjah Biennial -Leaving the Eco-Chamber

7 Μαρτίου – 10 Ιουνίου 2019

Ένα πρωτότυπο σχήμα τριών διαφορετικών εκθέσεων από τρεις επιμελητές (Zoe Butt, Omar Kholeif, Claire Tancons) προτείνεται στη φετινή Biennale της Σάρτζας, εξερευνώντας νέους τρόπους παραγωγής τέχνης, εκεί που η ιστορία τείνει να γίνει μια φαντασίωση και κοινωνικοπολιτικές και ιδεολογικές παράμετροι καταρρέουν.

Whitney Biennial 2019

17 Μαΐου – 22 Σεπτεμβρίου 2019, Νέα Υόρκη

Πρωτοποριακή και ευαίσθητη στις νέες τάσεις, η Biennale του Μουσείου Whitney, ξεκίνησε το 1932 και έχει το κύρος της μακροβιότερης έκθεσης και του βαρόμετρου της σύγχρονης καλλιτεχνικής παραγωγής στην Αμερική. Την φετινή έκδοση επιμελούνται η Jane Panetta και η Rujeko Hockley, από την επιμελητική ομάδα του μουσείου.

Εγκαίνια Νέων Μουσείων -National Museum of Qatar, Doha

Εγκαίνια Μάρτιος 2019

Το πολυαναμενόμενο μουσείο πρόκειται να ανοίξει μετά από καθυστερήσεις την άνοιξη του 2019. Σχεδιασμένο από τον Jean Nouvel, τον αρχιτέκτονα του Λούβρου, στο Abu Dhabi, η εντυπωσιακή του φόρμα είναι εμπνευσμένη από τα ρόδα της ερήμου. Τα εκθέματα του μουσείου θα ακολουθούν την ιστορία του Qatar από τα προϊστορικά χρόνια μέχρι σήμερα μέσα από πρωτοποριακές, τεχνολογικά προηγμένες μουσειολογικές μεθόδους.

Qatar Museum, Photo by Iwan Baan, courtesy of Ateliers Jean Nouvel

West Bund Art Museum Shanghai

Παράρτημα του Γαλλικού κέντρου σύγχρονης τέχνης Pompidou εγκαινιάζεται φέτος στη Σαγκάη, σε συνεργασία με την West Bund Group, επιχείρηση αρμόδια για την πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης. Με την πενταετή συμφωνία, το γαλλικό μουσείο θα συνδιοργανώσει ένα πλούσιο πρόγραμμα εκθέσεων και εκδηλώσεων με τη χρηματοδότηση της Σαγκάης. Το κτίριο που θα φιλοξενήσει το νέο μουσείο τέχνης είναι σχεδιασμένο από τον αρχιτέκτονα David Chipperfield.

Bauhaus Μουσεία: Weimar, Dessau

Με αφορμή τα 100 χρόνια από την γέννηση του Bauhaus και πέραν των εκδηλώσεων που θα λάβουν χώρα σε πολλούς φορείς διεθνώς, δύο μουσεία πρόκειται να ανοίξουν στο Dessau και τη Weimar, το Σεπτέμβριο και τον Απρίλιο αντίστοιχα. Και στις δύο γερμανικές πόλεις, η πρωτοπόρος σχολή τέχνης και design είχε την έδρα της τα πρώτα χρόνια της ίδρυσης της (Weimar 1919-1925, Dessau 1925-1932) προτού μεταφερθεί στο Βερολίνο και τελικά κλείσει οριστικά από τους Ναζί το 1933.

The Shed, New York

Απρίλιος 2019

Ο πολυχώρος τέχνης The Shed με το εντυπωσιακό design των Diller Scofidio + Renfro ανοίγει την άνοιξη, στο Hudson Yards του δυτικού Μανχάταν. Με εργαλεία τον πειραματισμό, την πρωτοπορία και τη συνεργασία, το The Shed φιλοδοξεί να γίνει ένας κόμβος για τις παραστατικές και εικαστικές τέχνες και την ποπ κουλτούρα. Προσανατολίζεται εξίσου σε ένα εξωστρεφές διεθνές πρόγραμμα, σε συνεργασίες διαφορετικών πεδίων, αλλά και στον

τοπικό αντίκτυπο, αναπτύσσοντας προγράμματα για την κοινότητα και residencies νέων καλλιτεχνών.

Academy Museum of Motion Pictures, Los Angeles

Η Αμερικανική Ακαδημία Κινηματογράφου αποκτά επιτέλους το δικό της μουσείο μετά από πολυετή αναμονή. Πρόκειται για ένα εντυπωσιακό μουσείο αφιερωμένο στην ιστορία, το παρόν και το μέλλον της κινούμενης εικόνας, που βασίζεται στην πλούσια συλλογή της Ακαδημίας. Στεγασμένο στο πλήρως ανακατασκευασμένο θρυλικό πολυκατάστημα Wilshire May Company και με έναν θεαματικό θόλο σχεδιασμένο από τον Renzo Piano, θα φιλοξενεί προβολές, εκθεσιακούς χώρους, πολυχώρους για εκπαιδευτικά προγράμματα και εκδηλώσεις.

Academy Museum of Motion Pictures ©Renzo Piano Building Workshop/©A.M.P.A.S./ Images from L'Autre Image

28. Η τοιχογραφία ως μνημειακή τέχνη

Πρόσφατη αποκατάσταση των Γυναικών από το Καδμείο της Θήβας (ομάδα μελέτης Β. Αραβαντινός κ.ά., σχέδιο Ν. Σεπετζόγλου).

Κάθε φορά που βλέπουμε τις Κροκοσυλλέκτριες, την τοιχογραφία που αποκαλύφθηκε στους πάνω ορόφους των κτιρίων του οικισμού του Ακρωτηρίου της Σαντορίνης, με τις γυναίκες να συλλέγουν κρόκους σε ένα βραχώδες τοπίο, θαυμάζουμε την αισθητική αλλά και την τεχνογνωσία και τον πολιτισμό της εποχής. Όπως συμβαίνει με τις τοιχογραφίες στο ανάκτορο της Κνωσού, τις όμορφες καλοχτενισμένες Μινωίτισσες, εκείνη με τα δελφίνια που κολυμπούν κ.ά.

Η τοιχογραφία είναι μια μνημειακή αρχιτεκτονική τέχνη. Επιτοίχια ζωγραφική μεγάλης κλίμακας, σκοπό είχε να υπηρετήσει τα ανάκτορα, επιδεικνύοντας την ομορφιά τους. Ήταν όμως και ένα είδος προπαγάνδας που ασκεί ο ηγεμόνας και το ιερατείο. Σαν βλέπουμε τη νέα μορφή της ανασύστασης των Γυναικών από το Καδμείο της Θήβας, στολισμένες σε πομπή, αναρωτιόμαστε για ποιο λόγο έγινε η τοιχογραφία. Ποιο είναι το πρότυπο αυτών των εορταστικών απεικονίσεων και κατά πόσον έχουν παραδειγματικό, μιμητικό ή μυθολογικό χαρακτήρα.

Όλα αυτά συζητήθηκαν στη Σαντορίνη, σε ένα ενδιαφέρον διεπιστημονικό συνέδριο με τίτλο «Η τοιχογραφία και η αγγειογραφία της 2ης χιλιετίας π.Χ. σε διάλογο», που διοργάνωσε το Κέντρο Μελέτης Προϊστορικής Θήρας της «Εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας» και το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Μάλιστα, με χορηγία της «Καθημερινής» ακολούθησε έκδοση με τις περιλήψεις των ανακοινώσεων. Τότε, σύνεδροι απ' όλο τον κόσμο εξάντλησαν επί τρεις ημέρες τα θέματα των προϊστορικών Κυκλάδων, της Μινωικής Κρήτης και της Μυκηναϊκής Ελλάδας.

Σκέψεις για το τι ζωγράφιζαν οι Αιγαίοι του Μινωικού, Κυκλαδικού και του Μυκηναϊκού πολιτισμού και για ποιο λόγο. Τι σκοπό εξυπηρετούσε η εικονογραφία. Μια τέχνη μεταξύ θρησκευτικού δόγματος και πολιτικής προπαγάνδας όπως φαίνεται στο ανάκτορο της Κνωσού, στο ανάκτορο της Τίρυνθας, σε εκείνο της Πύλου. Οι χρωστικές των τοιχογράφων ουσιαστικά φτιάχνουν μια τέχνη που συνομιλεί με τους ηγεμόνες και το κοινό τους, μας εξηγεί ο Ανδρέας

Βλαχόπουλος, αναπληρωτής καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Αλλωστε στα ανάκτορα δεν έμπαιναν μόνο οι διαβαθμισμένοι της θρησκείας, της φορολογίας, της οικονομίας, αλλά και το ευρύ κοινό στις μεγάλες γιορτές. Είτε ήταν τα Ταυροκαθάψια στην Κρήτη είτε ήταν πομπές στη Μυκηναϊκή Ελλάδα, η εξουσία του ηγεμόνα έπρεπε να προπαγανδιστεί.

Πηγή: <http://www.kathimerini.gr/>

29.3 υπέροχες εκθέσεις στην Αθήνα

Αρχαιότητες, Κινέζοι Αυτοκράτορες, ζωγραφική και σύγχρονη τέχνη είναι οι σημαντικότερες προτάσεις των μουσείων της Αθήνας.

Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης Κρήτη. Αναδυόμενες πόλεις: Άπτερα - Ελεύθερνα - Κνωσός. Τρεις αρχαίες πόλεις ζωντανεύουν.

Στην έκθεση υπάρχουν περί τις 500 αρχαιότητες από παλιότερες και νέες ανασκαφές, ευρήματα κάθε είδους που χρονολογούνται από τα νεολιθικά έως και τα βυζαντινά χρόνια. Η έκθεση εστιάζει σε τρεις σημαντικές αρχαίες πόλεις της Κρήτης με βάση την εξέλιξή τους μέσα στον χρόνο. Από τη δημιουργία τους στην ακμή και στην παρακμή μέχρι την καταστροφή και την οριστική εγκατάλειψή τους, όταν πια παραδόθηκαν στη λήθη. Τρεις πόλεις με ιστορία αιώνων που εγκαταλείφθηκαν και ξεχάστηκαν, αλλά η ανάδυσή τους χάρη στην αρχαιολογική σκαπάνη αποκάλυψε σημεία ταύτισης. Πρόκειται για την Κνωσό, καταγεγραμμένη πολλαπλώς από τον Καλοκαιρινό και τον Evans έως και σήμερα, την Ελεύθερνα, που είχε διαφορετική ερευνητική ιστορία και διαφορετικό τρόπο προσέγγισης της σχετικά πρόσφατης συντήρησης, αναστήλωσης και ανάδειξης των αρχαιοτήτων της, και την Άπτερα, την πόλη που δεσπόζει στη θάλασσα του κόλπου της Σούδας και στην αρχή του κάμπου του Αποκόρωνα. Η ταύτιση έχει γίνει από το 1834 και οι πρώτες ανασκαφικές έρευνες το 1862. Περί τις 500 αρχαιότητες από παλιότερες και νέες ανασκαφές, ευρήματα κάθε είδους που χρονολογούνται από τα νεολιθικά έως και τα βυζαντινά χρόνια, προφυλαγμένα και διατηρημένα για χρόνια στις αποθήκες εφορειών αρχαιοτήτων και στις προθήκες μουσείων της Κρήτης, εκτίθενται σε αυτήν τη σημαντική έκθεση. Αγάλματα, ανάγλυφα, ειδώλια, επιγραφές, αγγεία, όπλα, εργαλεία, κοσμήματα, νομίσματα και άλλα πολύτιμα αντικείμενα λίθινα, πήλινα, μαρμάρινα, μεταλλικά από χαλκό, σίδηρο, ασήμι και χρυσό, μάρμαρο αλλά και φαγεντιανή, γυαλί, ελεφαντόδοντο και ημιπολύτιμους λίθους. Στα εκθέματα περιλαμβάνονται, επίσης, χάρτες και αναγεννησιακά βιβλία, μεταξύ των οποίων και ο περίφημος χάρτης του Coronelli (1707) με τον φρουτοπλοχμό του, τη γιρλάντα του και τα ονόματα των εκατό πόλεων της Κρήτης που αναφέρονται στον Όμηρο. Η έκθεση κλείνει με δύο κεφαλές ταύρων που υπερίπτανται, μία από τα χέρια ενός Μινωίτη δημιουργού και μία του Πικάσο.

Νεοφύτου Δούκα 4, www.cycladic.gr

Ίδρυμα Β & Μ Θεοχαράκη Άρωμα γυναίκας στην ελληνική ζωγραφική

Γεώργιος Ιακωβίδης, Άνοιξη, 1927. Λάδι σε μουσαμά, Συλλογή Ιδρύματος Ε. Κουτλίδη

Ογδόντα πέντε εξαιρετοι πίνακες της νεοελληνικής ζωγραφικής παρουσιάζονται στην έκθεση με σκοπό να προβάλουν την εικόνα της γυναίκας κατά τον 19ο και 20ό αιώνα, τους δύο αιώνες του ελεύθερου εθνικού μας βίου, καθώς η τέχνη είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την εποχή της. Η έκθεση αυτή δίνει τη δυνατότητα στον επισκέπτη να γνωρίσει τις μεταμορφώσεις της εικόνας της Ελληνίδας μέσα από αντιπροσωπευτικές προσωπογραφίες, ηθογραφικές και οριενταλιστικές σκηνές, συμβολισμούς, αλληγορίες και πίνακες σύγχρονων ζωγράφων. Έργα των σημαντικότερων Ελλήνων ζωγράφων συνθέτουν έναν ύμνο στη γυναίκα, ενώ παράλληλα μας μιλούν έμμεσα για τη θέση της στην ελληνική κοινωνία. Σημαντικοί Έλληνες δημιουργοί, όπως οι Θεόδωρος Βρυζάκης, Διονύσιος Τσόκος, Νικηφόρος Λύτρας, Νικόλαος Κουνελάκης, Σπυρίδωνας Προσαλέντης, Νικόλαος Γύζης, Γεώργιος Ιακωβίδης, Περικλής Πανταζής, Γεώργιος Άβλιχος, Γεώργιος Ροϊλός, Συμεών Σαββίδης, Ιάκωβος Ρίζος, Θεόδωρος Ράλλης κ.ά., προβάλλουν τη θέση της γυναίκας στην ελληνική κοινωνία και τα κοινωνικά στερεότυπα της εποχής. Από τις αρχές του 20ού αιώνα, μέσα από τις αλληπάλληλες πρωτοποριακές τεχνοτροπίες της τέχνης, θα παρακολουθήσουμε τη μορφή της γυναίκας και τον αθέατο εσωτερικό της κόσμο στα έργα Ελλήνων καλλιτεχνών, όπως οι Παύλος Μαθιόπουλος, Κωνσταντίνος Παρθένης, Γιώργος Μπουζιάνης, Νίκος Λύτρας, Σπύρος Βασιλείου, Γιάννης

Τσαρούχης, Νίκος Νικολάου, Γιώργος Μαυροΐδης, Νίκος Χατζηκυριάκος-Γκίκας, Γιάννης Μόραλης, Παναγιώτης Τέσης, Σωτήρης Σόρογκας, Σάββας Χαρατσίδης, Αλέκος Φασιανός, Βασίλης Σπεράντζας, Τάκης Κατσουλίδης, Χρίστος Καράς, Γιώργος Ρόρρης κ.ά., καθώς η γυναικεία μορφή αποτελεί σημείο εικαστικού προβληματισμού και αναζήτησης καθ' όλη τη διάρκεια του 20ού αιώνα.

(Κ.Φ) Βασ. Σοφίας 9 & Μέρλιν 1, www.thf.gr

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Τριλογία: Η Άγραφη Βιβλιοθήκη

Κύριλλος Σαρρής, 11 μήνες

Τα βιβλία ως αντικείμενο επιθυμίας και πρωταγωνιστές νέων μυθοπλασιών αναδεικνύει το δεύτερο μέρος της έκθεσης που παρουσιάζει το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. Μια σειρά από «βιβλία», όπως τα συνέλαβαν Έλληνες και ξένοι εικαστικοί, τα οποία γοητεύουν, συγκινούν και διασταυρώνονται με τις άλλες μας αισθήσεις. Περισσότερα από 100 έργα ζωγραφικής, γλυπτά, εγκαταστάσεις και βιντεο-εγκαταστάσεις, βιβλία καλλιτεχνών, ηχητικά και διαδικτυακά έργα, περφόρμανς, ανάμεσά τους και νέες παραγωγές, ο μνημειακός χαρακτήρας των οποίων εντυπωσιάζει. Το ίδιο συμβαίνει και με την «μπούκα», μια πτέρυγα που δεν ολοκληρώθηκε ποτέ και παραμένει γιαπί, ενώ σχεδιάστηκε για να συνδέει το Μέγαρο με το μετρό. Ουσιαστικά, πρόκειται για μια καταβύθιση στα άδυτα του μετρό, όπου γίνεται μια βιντεοπροβολή του εικαστικού Gary Hill. Πολύ ιδιαίτερο είναι και το ύψους 7 μέτρων έργο «Print Wikipedia from Aachen to Zylinderdrunkpresse» του

Michael Mandiberg, μια απόπειρα υλοποίησης της ιντερνετικής Βικιπαίδειας σε πραγματικά δεμένα βιβλία. Εξίσου ιδιαίτερος είναι και ο 200 μέτρων διάδρομος με τα 2.500 κεραμικά φίδια σε φυσικό μέγεθος του Γιώργου Ξένου. Έντονη είναι και η παρουσία της Νίνας Παπακωνσταντίνου με μια σειρά από εξαιρετικής λεπτότητας έργα από καρμπόν. Άλλοι, διεθνώς αναγνωρισμένοι καλλιτέχνες που συμμετέχουν είναι οι Fiona Banner, Jorge Mendez Blake, Irma Blank, Benny Brunner, Ulises Carrion, Didem Erk, Dora Garcia, Shilpa Gupta, William Kentridge, Julien Levesque, Rivane Neuenschwander, Estefania Penafiel Loaiza, Dayanita Singh, Michelle Stuart, Stephanie Syjuco και Thu Van Tran, ενώ παρουσιάζονται έργα των Ανδρέα Εμπειρικού, Ράνιας Μπέλλου, Κύριλλου Σαρρή, Βλάση Κανιάρη και Γιώργου Χατζημυχάλη.

Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη, www.megaron.gr

30. Χρήσιμες πληροφορίες για έναν Έλληνα μετανάστη στο Ηνωμένο Βασίλειο

Το μεταναστευτικό κύμα Ελλήνων προς τη Μεγάλη Βρετανία έχει αυξηθεί ραγδαία τα τελευταία χρόνια. Παρακάτω θα παρατεθούν χρήσιμες πληροφορίες για διαδικασίες εγκατάστασης σε μια ξένη χώρα. Στο διαδίκτυο μπορεί να βρει κανείς τα πάντα, ενώ υπάρχουν και αρκετά forum μεταναστών για μια πιο σφαιρική άποψη. Η Ελλάδα σήμερα διατηρεί Πρεσβεία στο Λονδίνο <https://www.mfa.gr/uk/presveia/>, καθώς και επτά επίτιμες προξενικές αρχές (Μπέλφαστ, Μπέρμιγχαμ, Εδιμβούργο, Γιβραλτάρ, Γλασκόβη, Λιντς, Σάουθάμπτον) στη βρετανική επικράτεια.

Σε σχέση με το Brexit μέχρι στιγμής είναι γνωστό βάσει της συμφωνίας αποχώρησης και των διακηρύξεων της Βρετανικής Κυβέρνησης ότι:

Σε περίπτωση υπογραφής συμφωνίας πριν την αποχώριση (29/3/19) όσοι πολίτες κρατών μελών της ΕΕ βρίσκονται ήδη στο Ηνωμένο Βασίλειο και όσοι έρθουν μέσα στην προβλεπόμενη μεταβατική περίοδο από 29/3/2019 έως 31/12/2020 θα μπορούν να αιτηθούν ως τις 30 Ιουνίου 2021 την υπαγωγή τους στο Πρόγραμμα εγκατάστασης (EU Settlement Scheme-EUSS) που θα παρέχει τα ίδια δικαιώματα που λάμβαναν ως τώρα.

Σε περίπτωση αποχώρησης χωρίς συμφωνία δικαίωμα υπαγωγής στο σύστημα EUSS θα έχουν μόνο όσοι πολίτες μέλη της ΕΕ βρίσκονται στο ΗΒ μέχρι τις 29/3/19 με καταληκτική ημερομηνία αιτήσεως την 31^η/12/2020. Όσοι πολίτες από κράτη μέλη της ΕΕ αφιχθούν μετά την ημερομηνία αποχώρησης έχουν δικαίωμα τρίμηνης παραμονής εντός της οποίας θα πρέπει να αιτηθούν, έναντι αντιτίμου και υπό προϋποθέσεις την ευρωπαϊκή προσωρινή άδεια διαμονής με ισχύ 36 μηνών.

Βασικά Σημεία: Για το κόστος ζωής για οποιαδήποτε πόλη σας ενδιαφέρει μπορείτε να επισκεφθείτε τον ιστότοπο <http://www.numbeo.com/cost-of-living/comparison.jsp>.

Εγκατάσταση:

Το βασικότερο ζήτημα που πρέπει να επιλυθεί είναι η εύρεση σπιτιού καθώς είναι απαραίτητη η διεύθυνση (UK Address) για το ο,τιδήποτε (άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού, Αριθμό Κοινωνικής Ασφάλισης - National Insurance Number, NIN-, κτλ.). Επίσης χρειάζεται παντού να χρησιμοποιείτε τους Post Codes. Είτε αναζητάτε σπίτι, διαμέρισμα

(apartment/flat) ή δωμάτιο με συγκατοίκους υπάρχουν διάφοροι τρόποι εύρεσης. Πρώτα από όλα υπάρχει ο άμεσος τρόπος, δηλαδή να κάνουμε μια βόλτα στις περιοχές της εκάστοτε πόλης και να αναζητήσουμε ενοικιαστήρια. Πιο ασφαλής τρόπος είναι η επίσκεψη σε μεσιτικά γραφεία της περιοχής (agents), τα οποίοι έχουν κατάλογο με διαθέσιμα διαμερίσματα προς ενοικίαση. Έμμεσος τρόπος είναι η αναζήτηση μέσω αγγελιών σε εφημερίδες και το διαδίκτυο. Μέσω του διαδικτύου θα βρείτε πολύ περισσότερα σπίτια βάσει των προτιμήσεων σας. Είναι βασικό να δείτε το σπίτι από κοντά πριν το κλείσετε. Ενδεικτικές ιστοσελίδες είναι:

<http://www.rightmove.co.uk/property-torent.html>
<https://www.openrent.co.uk/>
<https://www.gumtree.com/>
<https://www.zoopla.co.uk/>
<https://www.onthemarket.com/>
<https://www.rentahome-uk.com/>
https://www.spotahome.com/?msclkid=c232246ad4f31cfa40867807b1e11e2d&utm_source=bing&utm_medium=cpc&utm_campaign=Brand_Exact&utm_term=spotahome&utm_content=Brand_Exact_Spotahome_HomePage
<http://www.findaflat.com/flats-to-rent>
<http://www.primelocation.com/to-rent>

Ιστοσελίδες για συγκατοίκηση:

<http://uk.easyroommate.com>
<http://www.spareroom.co.uk>
<http://www.flatshare.com/>

Υπάρχουν διάφορες μορφές συμβολαίων. Μπορεί να ζητηθεί η καταβολή εγγύησης και μέχρι 2 ενοικίων μπροστά (ανάλογα με τον ιδιοκτήτη/μεσίτη). Η εγγύηση (προκαταβολή) σας προστατεύεται από τη νομοθεσία και θα σας επιστραφεί με το πέρας της ενοικίασης. Η αντίστοιχη ιστοσελίδα είναι η εξής: <http://www.depositprotection.com>. Συνήθως πρέπει να στείλετε ειδοποίηση στον ιδιοκτήτη/μεσίτη πριν τη λήξη του συμβολαίου σας, στην οποία θα τον ενημερώνετε ότι φεύγετε ή παραμένετε. Σημαντικό είναι να βγάλετε φωτογραφίες το διαμέρισμα στην κατάσταση που είναι όταν το παραλαμβάνετε. Μετά το πέρας της

ενοικίασης, ο ιδιοκτήτης/μεσίτης θα κάνει έλεγχο και εάν βρει φθορές μπορεί να σας κρατήσει μέρος της εγγύησης.

Τραπεζικός λογαριασμός

Οι ελληνικές κάρτες χρησιμοποιούνται κανονικά βάσει χρεώσεων που υιοθετεί η εκάστοτε τράπεζα. Σε κάποιες περιπτώσεις πρέπει να ενημερώσετε ότι θα βρίσκεστε στο εξωτερικό. Για μεγάλο διάστημα παραμονής όμως είναι βασικό να ανοίξετε λογαριασμό σε Αγγλική τράπεζα. Γνωστές τράπεζες στην Αγγλία είναι οι: Lloyds, Barclays, Natwest, HSBC και Royal Bank of Scotland. Επιπλέον υπάρχουν πολλές τράπεζες νέας γενιάς (revolut, mozo κα) που διευκολύνουν πολύ τη διαδικασία καθώς όλα γίνονται μέσω εφαρμογής στο κινητό και η κάρτα αποστέλλεται ταχυδρομικά. Για περισσότερες πληροφορίες: <https://blog.revolut.com/>

Για το άνοιγμα του λογαριασμού, ακολουθούνται διάφορες διαδικασίες, κυρίως χρειάζεται η διεύθυνση Αγγλίας και το διαβατήριό.

Ασφάλιση

Για να εργασθεί κανείς στην Αγγλία, απαιτείται ο National Insurance Number (NIN) μοναδικός αριθμός του εκάστοτε πολίτη που τον έχει για πάντα ασφαλίζεται στο εθνικό σύστημα υγείας της Αγγλίας (NHS) και φορολογείται στο HMRC (Her Majesty's Revenue & Customs). Για την απόκτηση του απαιτείται ραντεβού. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα <https://www.gov.uk/apply-national-insurance-number> ή ένα job center. Πρέπει να έχετε διαβατήριό και συμβόλαιο του σπιτιού. Περνάτε από συνέντευξη για να διερευνήσουν εάν μπορούν να σας δώσουν NIN. Θα ζητηθούν προσωπικά στοιχεία, διαβατήριό, τραπεζικό λογαριασμό Αγγλίας και διευθύνσεις. Μετά τη συνέντευξη στέλνεται ταχυδρομικώς γράμμα με την απόφαση.

Περίθαλψη

Μπορείτε να ζητήσετε από το ασφαλιστικό ταμείο σας στην Ελλάδα να σας εκδώσει την Ευρωπαϊκή Κάρτα Υγείας. Λεπτομέρειες θα βρείτε εδώ

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=el> Μόλις βρείτε σπίτι, καλό είναι να γραφτείτε στο γιατρό της γειτονιάς σας, ο οποίος λέγεται GP (General Practitioner) και εάν αυτός κρίνει ότι χρειάζεστε παραπάνω εξετάσεις, σας τις γράφει και σας δίνει παραπεμπτικό. Ψάχνετε με βάση τον Post Code σας τον κοντινότερο σε σας γιατρό. <https://www.nidirect.gov.uk/articles/your-local-doctor-gp>

Αγορά αγγλικής κάρτας sim

Σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ για την «περιαγωγή σαν στο σπίτι σας», κάθε φορά που χρησιμοποιείτε το κινητό σας τηλέφωνο όταν ταξιδεύετε εκτός της χώρας σας σε οποιαδήποτε χώρα της ΕΕ, δεν χρειάζεται να καταβάλλετε πρόσθετα τέλη περιαγωγής. Για μεγάλο διάστημα όμως συμφέρει να βγάλετε αγγλικό νούμερο. Υπάρχουν πολλές εταιρίες κινητής τηλεφωνίας, όπως η O2, η Vodafone, η Three, giffgaff, BT, κα. Επίσης στα καρτοκινητά έχουν το σύστημα Pay and Go, το οποίο περιλαμβάνει διάφορα πακέτα με χρόνο ομιλίας, μηνύματα και internet. Ενώ υπάρχουν εταιρίες καρτοκινητής που κάνουν όλη τη διαδικασία ηλεκτρονικά και σας την ταχυδρομούν, όπως:

https://www.giffgaff.com/sim-only-plans?ggCampaign=PS_B_Brand_Exact_Brand-Pure&utm_source=bing&utm_medium=cpc&utm_campaign=PS_B_Brand_Exact_Brand-Pure&msclkid=2e91a9bc4cdf1067a6f9f5d12afd5f31

Εξεύρεση δουλειάς

Εξαιρετικής σημασίας είναι να αναμορφώσετε το βιογραφικό σας στα αγγλικά πρότυπα.

<https://www.gov.uk/minimum-wage-different-types-work/paid-an-annual-salary>

Ιστοσελίδες με άφθονες θέσεις εργασίας:

www.totaljobs.com

<http://www.reed.co.uk>

<https://www.jobs.ac.uk/>

<http://www.indeed.co.uk/?r=us>

<http://www.cv-library.co.uk/>

<http://www.fish4.co.uk/>

<http://home.monster.co.uk/home/>

Οδήγηση

Με το νέας μορφής Ελληνικό δίπλωμα (πλαστικό τύπου κάρτας), μπορούμε να οδηγούμε στην Αγγλία χωρίς πρόβλημα. Μετά από δύο έτη παραμονής σε αγγλικό έδαφος, ασχέτως εάν κάποιος έχει το νέας κοπής ελληνικό δίπλωμα, πρέπει να πάρει πλέον το αγγλικό δίπλωμα οδήγησης, γραφειοκρατική δουλειά με την υπηρεσία συγκοινωνιών της Μεγάλης Βρετανίας, την dvla:

<https://www.gov.uk/government/organisations/driver-and-vehicle-licensing-agency>

31. Πολιτισμός, γενεσιουργός αιτία της Δημοκρατίας

Νίκος Ζυγογιάννης

Πολιτισμός, γενεσιουργός αιτία της Δημοκρατίας

Ποια είναι η σχέση δημοκρατίας πολιτισμού; Η κατάσταση του πολιτισμού έχει αποτελεσματική επίδραση στη γένεση και ισχυροποίηση της δημοκρατίας ή η δημοκρατία είναι στοιχείο του πολιτισμού; Για τον Άγγελο Τερζάκη "δημοκρατία σημαίνει αναβαθμός του πολιτισμού".

Ο πολιτισμός (όρος που εισήχθηκε στα ελληνικά γράμματα το 18ο αιώνα από τον Κοραή), σύμφωνα

με τη δήλωση της Mondiacult, της παγκόσμιας συνόδου για την πολιτιστική πολιτική που διοργανώθηκε στο Μεξικό (1982 με συμμετέχοντες 126 μέλη από τα 158 κράτη μέλη της UNESCO) "είναι το σύνολο των πνευματικών, υλικών, διανοητικών και συναισθηματικών στοιχείων που χαρακτηρίζουν μια κοινωνία ή κοινωνική ομάδα (γράμματα, τέχνες, τρόπος ζωής, βασικά δικαιώματα του ανθρώπου, σύστημα αξιών, πολιτιστική κληρονομιά, παραδόσεις, δόγματα).

Ο χαρακτήρας του πολιτισμού είναι αποτέλεσμα της ποιότητας των επιτευγμάτων του. Τέσσερα είναι τα κριτήρια για την αξιολόγηση ενός πολιτισμού και τη μέτρηση της πολιτισμικής ανάπτυξης:

α) η ικανότητα κατασκευής αντικειμένων με σκοπό την κάλυψη των φυσικών αδυναμιών του ανθρώπου. Στην εποχή μας η ικανότητα αυτή έχει τόσο διευρυνθεί, ώστε δόθηκε στο δυτικό πολιτισμό ο επιθετικός προσδιορισμός "μηχανοκρατικός".

β) Η έκταση της γνώσης από την ιστορική πορεία του ανθρώπου με την οποία μπορεί να αντιμετωπίσει οποιοδήποτε πρόβλημα θέτει το παρόν και να προβλέψει οποιοδήποτε πρόβλημα θα προκύψει στο μέλλον.

γ) Η δημιουργία ενός συστήματος αξιών που θα διέπουν τον τρόπο ζωής.

δ) Η έκταση και ο βαθμός της κοινωνικής οργάνωσης. Από την οικογένεια, ο άνθρωπος πέρασε στην ομάδα, για να αντιμετωπίσει εξωτερικούς κινδύνους και να βρίσκει τροφή. Από την ομάδα, δημιουργείται ο οικισμός, ενώ με την εμφάνιση του "αρχηγού", η πρώτη κοινωνική οργάνωση, η κοινότητα, το κράτος. Έτσι θα προκύψει η κρατική εξουσία, που διαθέτει τα μέσα παραγωγής και επομένως τη δύναμη να επιβάλλει τη θέλησή της στα μέλη της κοινωνίας. Όταν οι Έλληνες του 5ου αιώνα π.χ. κατάφεραν το κράτος-η εξουσία να ανήκει στο δήμο (το λαό), οργάνωσαν ένα νέο πολίτευμα για τη συμβίωση των μελών της κοινότητας, τη δημοκρατία.

Από πολιτική άποψη, η δημοκρατία στηρίζεται από τη μια στην υπακοή που οφείλει ο πολίτης στη θέληση του λαού και από την άλλη στην ανεμπόδιστη συμμετοχή του στη διαμόρφωση

αυτής της θέλησης. Όταν ο πολίτης τηρεί τις δυο αυτές αρχές και αγωνίζεται γι' αυτές είναι δημοκρατικός πολίτης. Όμως, η δημοκρατία δεν είναι μόνο πολίτευμα. Είναι ιδέα. Γι' αυτό "προϋποθέτει πολλά πράγματα. Γίνεσαι άξιος να υψωθείς ως την δημοκρατική ιδέα, όταν έχεις πριν διανύσει κάποια στάδια εσωτερικού εκπολιτισμού" Πρέπει δηλαδή να ισχύσουν όλες οι προϋποθέσεις πολιτισμικής ανάπτυξης που θέσαμε παραπάνω και ο πολίτης να γίνει αποδέκτης των αγαθών του πολιτισμού.

Αρχικά, όταν πλατιές μάζες μετέχουν σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο βαθμό στα αγαθά που χρειάζονται για τον αγώνα της ζωής, τότε στην κοινωνία αυτή οι πολίτες αποφασίζουν και ψηφίζουν ελεύθερα. Αντίθετα, η εξαθλίωση τούς αναγκάζει να πουλούν την ψήφο τους έναντι ανταλλαγμάτων. Ακόμα, η άμβλυνση των διαφορών στο βιοτικό επίπεδο με την ισότητα οικονομικών ευκαιριών και τη θέσπιση ορισμένων ελαχίστων προτύπων διαβίωσης, εμποδίζει την εμφάνιση αντικοινωνικών φαινομένων με αποτέλεσμα την ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών.

Δεύτερον, η απόκτηση γνώσεων οδηγεί στην πνευματική καλλιέργεια. Δε νοείται δημοκρατία χωρίς πνευματική καλλιέργεια. Είναι η προϋπόθεση για να συλλάβει κανείς την έννοια της δημοκρατίας και να την πραγματοποιήσει ως σχέση και με τον εαυτό του και με τους άλλους. Γιατί δημιουργεί το μηχανισμό της σκέψης που ελέγχει και ως ένα βαθμό διαλέγει ελεύθερα την πληροφορία. Έτσι ο πολίτης δε γίνεται θύμα των επιδέξιων δημαγωγών και δε μετατρέπεται σε ετερόνομο άτομο, αλλά παραμένει ελεύθερη προσωπικότητα, το θεμέλιο της δημοκρατίας.

Τρίτον, η δημιουργία του ηθικού κώδικα αξιών, όπου ο ανθρωπισμός αποτελεί υπέρτατη αξία και του πολιτισμού -αφού ο πολιτισμός θέτει ως επίκεντρό του την υλική και πνευματική προαγωγή του ανθρώπου- και της δημοκρατίας -αφού ο εκπολιτισμός της ζωής αποτελεί πολιτικό αίτημα. Με το ιδεώδες του ανθρωπισμού συμπορεύεται ένα σύστημα αξιών, όπως ο σεβασμός στην ανθρώπινη οντότητα,, -ανεξάρτητα από καταγωγή, φύλο,

μόρφωση, χρώμα-, η ισότητα, η ελευθερία, η δικαιοσύνη, η ομαδικότητα, η αλληλεγγύη.

Το τελευταίο κριτήριο για την αξιολόγηση της πολιτισμικής ανάπτυξης σχετίζεται με τον τρόπο πολιτικής και κοινωνικής οργάνωσης. Οι αρχές στις οποίες θα πρέπει να στηρίζεται η οργάνωση αυτή, για να αποτελεί πολιτισμικό επίτευγμα είναι οι δημοκρατικές αρχές:

-η συλλογική ωφέλεια να προηγείται ή να ταυτίζεται με την ατομική

-η πειθαρχία στην αρχή της πλειοψηφίας

-η ενεργητική συμμετοχή στο δημόσιο βίο

-ο σεβασμός στο νόμο όχι ως προϊόν καταπίεσης, αλλά ως προϊόν της θέλησης του ατόμου που προκύπτει από τη συναίσθηση ότι η κοινωνία του παρέχει τα μέσα και τις δυνατότητες να ικανοποιήσει τις προσδοκίες του και ότι η ικανότητα αυτή διατηρείται χάρη στο νόμο που οφείλει να σέβεται. "Για να γίνει ένας λαός άξιος της δημοκρατίας πρέπει πρώτα να πάψει να πιστεύει στο χωροφύλακα. Να μην τον κρίνει απαραίτητο σε κάθε του βήμα, επιτηρητή και παιδαγωγό".

Συμπερασματικά, πολιτισμός και δημοκρατία είναι ομόκεντροι κύκλοι. Όταν ο πολιτισμός ανθεί σε όλες τις μορφές του, τότε και η δημοκρατία γίνεται ουσιαστική, γίνεται τρόπος ζωής, τον οποίο δεν μπορούν να εξασφαλίσουν μόνοι τους οι δημοκρατικοί θεσμοί. Γιατί η προϋπόθεση για τη βίωση της δημοκρατικότητας είναι η συμμετοχή του κάθε πολίτη στα πολιτισμικά αγαθά: υλικά-τεχνολογικά, αλλά κυρίως πνευματικά-ηθικά...

Πηγή: <https://www.e-telescope.gr/>

32. Andrea Marcolongo (2017). Η υπέροχη γλώσσα: 9 λόγοι για να αγαπήσεις τα αρχαία ελληνικά, Εκδόσεις Πατάκη, 2017, 243 σελ.

Το ξέρουμε όλοι: η πρώτη αντίδραση μπροστά σ' ένα αρχαίο κείμενο κυμαίνεται ανάμεσα στην

παράλυση και στον γνήσιο τρόπο. Επέλεξα εννέα λόγους για ν' αγαπήσω και να μιλήσω γι' αυτό που η ελληνική γλώσσα είναι σε θέση να λέει με τρόπο μοναδικό, ξεχωριστό, διαφορετικό από κάθε άλλη γλώσσα - και ναι, για να διαλύσω τους φόβους σας, μετατρέποντάς τους ενδεχομένως σε πάθος.

Πάνω απ' όλα αυτό το βιβλίο μιλάει γι' αγάπη: η αρχαία ελληνική γλώσσα ήταν η πιο μακροχρόνια και πιο ωραία ιστορία της ζωής μου. Δεν έχει

σημασία αν ξέρετε αρχαία ελληνικά ή όχι. Αν ναι, θα σας αποκαλύψω ιδιαιτερότητες για τις οποίες κανείς δε σας μίλησε στο λύκειο, ενώ σας βασάνιζαν με καταλήξεις ονομάτων και παραδείγματα. Αν όχι, τόσο το καλύτερο. Η περιέργειά σας θα είναι η λευκή σελίδα που θα γεμίσετε.

Με δυο λόγια, η αρχαία ελληνική γλώσσα είναι ένας τρόπος να βλέπεις τον κόσμο, ένας τρόπος, ειδικά σήμερα, χρήσιμος και μεγαλοφυής. Δεν προβλέπονται εξετάσεις ούτε διαγωνίσματα στην τάξη: αν, στο τέλος της ανάγνωσης, έχω καταφέρει να σας παρασύρω και ν' απαντήσω σε ερωτήσεις που δεν είχατε θέσει ποτέ στον εαυτό σας, αν τελικά καταλάβετε τον λόγο τόσων ωρών μελέτης, τότε θα έχω πετύχει τον στόχο μου.

33. Αναγκαιότητα ίδρυσης ενός Δίγλωσσου ελληνο-αγγλικού Σχολείου στο Λονδίνο

Δρ Γιώργος Κόσουβας,
Συντονιστής Εκπαίδευσης στην Πρεσβεία της Ελλάδας στο Λονδίνο

Το Λονδίνο είναι μια μεγαλούπολη όπου η ανάμειξη λαών που προέρχονται από διαφορετικούς πολιτισμούς, εθνοτικές ομάδες, κοινωνικά στρώματα και θρησκείες είναι μία πραγματικότητα. Δεν υπάρχουν σχολεία και σχολικές τάξεις με ομοιογενές κοινωνικοπολιτισμικό υπόβαθρο. Οι μελλοντικοί πολίτες του κόσμου χρειάζονται διαπολιτισμικές δεξιότητες, οι οποίες δεν παρέχονται από τα παραδοσιακά σχολεία. Θα πρέπει οι νέες γενιές να είναι σε θέση να επικοινωνούν σε περισσότερες από μία γλώσσες, να αντιλαμβάνονται την πολυπλοκότητα της ανθρώπινης συμπεριφοράς στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές κοινωνίες και να συνεισφέρουν στην οικοδόμηση ενός καλύτερου κόσμου. Στην εποχή της παγκόσμιας πολιτιστικής αλληλεπίδρασης και επικοινωνίας τα δίγλωσσα σχολεία αποτελούν μια σύγχρονη αναγκαιότητα και κερδίζουν διεθνώς ολοένα και περισσότερο έδαφος.

Οι μορφές εκπαίδευσης που εφαρμόζονται σε μία χώρα εξαρτώνται από τον γλωσσικό σχεδιασμό και τις γλωσσικές πολιτικές που ακολουθεί η εκάστοτε χώρα. Προγράμματα ισχυρής διγλωσσίας και διγλωσσικού αλφαριθμητισμού έχουν αναπτυχθεί και εφαρμοστεί για πολλά χρόνια με επιτυχία στον Καναδά, στην Αυστραλία, καθώς και στις ΗΠΑ.

Υπό την επίδραση των εκτεταμένων κοινωνικών αλλαγών που συνέβησαν και συμβαίνουν κατά τις τελευταίες δεκατίες στην Ευρώπη και στον κόσμο και στο πλαίσιο του πολιτιστικού και εκπαιδευτικού πλαισίου της Μ. Βρετανίας και των αξιών και κανόνων που το προσδιορίζουν, αναπτύσσεται ο ακόλουθος προβληματισμός για την ίδρυση ενός δίγλωσσου (ελληνο-αγγλικού) σχολείου στο Λονδίνο, έτσι ώστε τα παιδιά να μεγαλώνουν μεν ως μέρος της βρετανικής κοινωνίας, να διατηρούν όμως τις ελληνικές πολιτισμικές τους ρίζες.

Οι αρχές και οι στόχοι του διαπολιτισμικού προσανατολισμού της εκπαίδευσης στρέφονται γύρω από την αναγνώριση και τη χρήση της μητρικής γλώσσας των μαθητών στο σχολείο, τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ του σχολείου και της οικογένειας, την στήριξη της αυτοπεποίθησης των παιδιών σχετικά με τη γλώσσα και την καταγωγή τους και τη δημιουργία ενός θετικού σχολικού περιβάλλοντος για τα παιδιά των μεταναστών.

Το 1996 το Υπουργείο Παιδείας αναγνώρισε για πρώτη φορά τις διαφορετικές εκπαιδευτικές ανάγκες των απόδημων μαθητών με την ψήφιση του νόμου «Ελληνική Παιδεία στο εξωτερικό, Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις». Ο νόμος αποτελείται από 11 κεφάλαια, τα 10 εκ των οποίων αναφέρονται στην εκπαίδευση των μαθητών της ελληνικής διασποράς. Στο νόμο γίνεται γενική αναφορά στους σκοπούς της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, στο περιεχόμενο και στην οργανωτική της δομή. Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται η δημιουργία ενός νέου τύπου σχολείου, του «διαπολιτισμικού σχολείου». Τα μέτρα δεν εξελίχθηκαν όπως αναμενόταν.

Το 2016 ψηφίστηκε ο νόμος 4415/2016 με θέμα: "Ρυθμίσεις για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση, τη διαπολιτισμική εκπαίδευση και άλλες διατάξεις", στο Άρθρο 1 του οποίου προβλέπεται ότι ένας από τους σκοπούς των σχετικών διατάξεων για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό είναι η προώθηση των δίγλωσσων σχολείων. Συγκεκριμένα αναφέρεται:

1. Σκοπός των διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του νόμου είναι η ρύθμιση του πλαισίου για την ανάπτυξη πρωτοβουλιών και την ενίσχυση δραστηριοτήτων στον τομέα της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό, [...] και ειδικότερα:

[...]

ε) η προώθηση δίγλωσσων σχολείων, με κύριες γλώσσες την ελληνική και τη γλώσσα της χώρας υποδοχής, με την εκπόνηση σχετικών προγραμμάτων σπουδών (άρθρο 1 Ν 4415/2016).

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 4 του νόμου 4415/2016 παρέχεται η δυνατότητα ίδρυσης σχολικών μονάδων με δίγλωσσο πρόγραμμα. Συγκεκριμένα αναφέρεται:

2. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, μπορεί να ιδρύονται στην αλλοδαπή σχολικές μονάδες με δίγλωσσο πρόγραμμα από φορείς του άρθρου 2, εφόσον αυτό επιτρέπεται από τη νομοθεσία των ξένων χωρών ή από διεθνείς ή διακρατικές συμφωνίες. Η αναγνώριση και η ισοτιμία των τίτλων σπουδών για τα δίγλωσσα σχολεία για τις ξένες χώρες καθορίζονται από τις διμερείς συμφωνίες, σύμφωνα με σχετικές διατάξεις της ημεδαπής και της χώρας υποδοχής. Οι απολυτήριοι τίτλοι σπουδών που χορηγούν τα σχολεία αυτά αναγνωρίζονται ως ισότιμοι με τους τίτλους των αντίστοιχων σχολείων της ημεδαπής (άρθρο 4 Ν 4415/2016).

Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα μπορούν να ιδρύονται δίγλωσσα σχολεία για μαθητές 3-18 ετών, στα οποία παρέχεται δίγλωσσο πρόγραμμα (π.χ. ελληνόγλωσσο και αγγλόγλωσσο). Η ίδρυση δίγλωσσων σχολείων δεν απαγορεύεται από την εκπαιδευτική νομοθεσία που εφαρμόζεται στη Μ. Βρετανία και μάλιστα ενθαρρύνεται από σχετική οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προώθηση της μητρικής γλώσσας των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα μπορούσε να προωθηθεί μια διακρατική συμφωνία Ελλάδας-Μεγάλης Βρετανίας **για την ίδρυση ενός σύγχρονου ελληνο-αγγλικού σχολείου στο Λονδίνο**. Το εν λόγω σχολείο θα πρέπει να καλλιεργεί την εμπιστοσύνη των μαθητών στην ανάπτυξη της πολιτιστικής τους ταυτότητας και την πλήρη συμμετοχή τους στο σύγχρονο διεθνές περιβάλλον. Για το ωρολόγιο πρόγραμμα και το πρόγραμμα σπουδών ισχύει:

4. Το ωρολόγιο πρόγραμμα και το πρόγραμμα σπουδών των σχολικών μονάδων καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του Ι.Ε.Π. Το πρόγραμμα σπουδών αξιολογείται από το Ι.Ε.Π. ανά τριετία. Οι μεταβολές μπορεί να αφορούν και τη διδασκαλία της γλώσσας και του πολιτισμού της χώρας υποδοχής. Στο δίγλωσσο πρόγραμμα, απαραίτητη προϋπόθεση είναι οι ώρες διδασκαλίας στην ελληνική γλώσσα να είναι τουλάχιστον δέκα (10) κάθε εβδομάδα (άρθρο 4 Ν 4415/2016).

Το δίγλωσσο σχολείο είναι ένας εκπαιδευτικός οργανισμός που υπόσχεται την πλήρη συμμετοχή των μαθητών και μαθητριών στην κοινωνική ζωή. Βασίζεται στο όραμα ενός κόσμου που σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα, υποστηρίζει τον διάλογο των πολιτισμών, την αμοιβαία κατανόηση και την αποδοχή της διαφορετικότητας. Προωθεί

συγχρόνως τον δίγλωσσο εγγραμματισμό και τη γλωσσική ευχέρεια τόσο στο επίπεδο της προφορικής επικοινωνίας όσο και στην ακαδημαϊκή χρήση της γλώσσας. Επιπλέον, προάγει τις δυνατότητες όλων των εκπαιδευομένων στον βέλτιστο δυνατό βαθμό, καλλιεργεί ολόπλευρα την προσωπικότητά τους, αναπτύσσει ισόρροπα τη νοητική, συναισθηματική και κοινωνική σφαίρα και βελτιώνει τις διαπροσωπικές σχέσεις όλων των μελών. Τέλος, υποστηρίζει τη συνεχή επιμόρφωση των διδασκόντων στη χώρα υποδοχής, την επαγγελματική τους ανάπτυξη και την κουλτούρα της ποιότητας.

Στο Η. Β. υπάρχουν πολλοί τύποι σχολείων όπως τα Ελεύθερα Σχολεία (Free Schools), που χρηματοδοτούνται από την κυβέρνηση, αλλά μπορούν να μην ακολουθούν το εθνικό πρόγραμμα σπουδών, τα ανεξάρτητα σχολεία (Independent Schools) που είναι ιδιωτικά σχολεία, συνήθως με δίδακτρα και χρηματοδοτούνται από τον δήμο και ακολουθούν δικό τους πρόγραμμα, οι Ακαδημίες (Academies), οι οποίες είναι ανεξάρτητα σχολεία που χρηματοδοτούνται από το δημόσιο ή/και χορηγούς (όχι από τον δήμο) και ακολουθούν υποχρεωτικά το εθνικό πρόγραμμα σπουδών και τα Ομολογιακά Σχολεία (Faith Schools) που μπορούν να ακολουθούν το εθνικό πρόγραμμα σπουδών, αλλά μπορούν να περιέχουν μαθήματα με θρησκευτικό περιεχόμενο.

Σήμερα λειτουργούν στη Μ. Βρετανία δύο ορθόδοξα Ομολογιακά Σχολεία (Faith Schools), τα οποία ιδρύθηκαν με την υποστήριξη της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας: ο «Άγιος Κυπριανός» και ο «Άγιος Ανδρέας». Το Ορθόδοξο Ομολογιακό Σχολείο «Άγιος Κυπριανός» (St. Cyprian's Greek Orthodox Primary Academy) είναι σχολείο Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για μαθητές 3-11 ετών (<http://www.stcypriansprimaryacademy.co.uk/>). Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας γίνεται μέσα στο υποχρεωτικό πρόγραμμα. Στο σχολείο αυτό συνήθως τοποθετούνται αποσπασμένοι Έλληνες εκπαιδευτικοί. Κάθε χρόνο ένας σημαντικός αριθμός μαθητών δίνουν εξετάσεις για το Κρατικό Πιστοποιητικό Ελληνομάθειας επιπέδου Α1. Το Ορθόδοξο Ομολογιακό Σχολείο «Άγιος Ανδρέας» (St Andrew the Apostle Greek Orthodox School) είναι σχολείο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για μαθητές 12-18 ετών (<https://www.standrewtheapostle.org.uk/>). Πρόκειται για ένα αγγλικό σχολείο (Academy free school) με πλειονότητα Άγγλων μαθητών. Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας γίνεται το απόγευμα μετά το πέρας του υποχρεωτικού προγράμματος για όσους ενδιαφέρονται.

Ένα ιδιαίτερα επιτυχημένο δίγλωσσο σχολείο για μαθητές ελληνικής καταγωγής ήταν το Ελληνικό Κολλέγιο του Λονδίνου (Hellenic College of London). Το σχολείο αυτό λειτουργούσε με δίδακτρα στην περιοχή Knightsbridge, στο κεντρικό Λονδίνο. Ιδρύθηκε το 1980 και έκλεισε το 2005. Ξεκίνησε ως οικοτροφείο και αργότερα εξελίχθηκε σε ημερήσιο σχολείο. Το εν λόγω σχολείο συνδύαζε βρετανικές και ελληνικές εκπαιδευτικές παραδόσεις προσελκύοντας μαθητές από την ηλικία του νηπιαγωγείου μέχρι το προ-πανεπιστημιακό επίπεδο. Μέχρι το 1996 είχε 280 περίπου μαθητές, ενώ το 2005 ο αριθμός των μαθητών μειώθηκε στους 80. Το σχολείο παρείχε δίγλωσσο πρόγραμμα. Το συνολικό εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα ήταν 40 ώρες, από τις οποίες περίπου 10 ώρες διδάσκονταν στην ελληνική γλώσσα. Τα περισσότερα μαθήματα ήταν στα αγγλικά. Στα ελληνικά διδάσκονταν: ορθόδοξη θεολογία, ελληνική ιστορία, ελληνική γεωγραφία, ελληνική γλώσσα και αρχαία ελληνικά. <https://web.archive.org/web/20050207192907/http://www.hellenic.org.uk/>

Εκτός από τα προαναφερθέντα, μερικά ακόμα σχολεία, δίγλωσσα ή μη, είναι τα εξής:

- Τα Ευρωπαϊκά σχολεία (π.χ. Ευρωπαϊκό Σχολείο Βρυξελλών III <https://www.eeb3.eu/en/>)
- St. Catherine's British School in Athens (<http://www.stcatherines.gr/>)
- Γαλλο-αγγλικό σχολείο στο Λονδίνο (<http://www.en.lyceefrancais.org.uk/school-structure>)
- Το Ελληνικό Δημοτικό Σχολείο και Νηπιαγωγείο Λονδίνου (<http://dim-london.europe.sch.gr/>)
- Το Ελληνικό Γυμνάσιο Λύκειο Λονδίνου (<http://www.greek-secondary.haringey.sch.uk/>)
- Άλλα σχολεία, κυρίως στο Βόρειο Λονδίνο με σημαντικό αριθμό ελληνοκυπρίων μαθητών.

Για τη διαμόρφωση πληρέστερης εικόνας σχετικά με το Αναλυτικό και το Εβδομαδιαίο Ωρολόγιο Πρόγραμμα ενός δίγλωσσου σχολείου στο Λονδίνο μπορεί βοηθήσει η μελέτη της εμπειρίας των παραπάνω σχολείων. Θα μπορούσε να μελετηθεί η θεσμοθέτηση δίγλωσσου ωρολογίου και αναλυτικού προγράμματος μετά από διακρατικές συμφωνίες

της χώρας μας με τη Μεγάλη Βρετανία (άρθρο 4 παράγρ 2 Ν. 4415/2016). Στο πλαίσιο αυτό, μετά από διμερείς συμφωνίες, προτείνεται η προσφορά GCSE, AS, και A Levels για την αντίστοιχη αύξηση των επιλογών μαθημάτων από τους μαθητές με την εξασφάλιση των αναγκαίων υποδομών από το βρετανικό κράτος (π. χ. οργανωμένα εργαστήρια Πληροφορικής, Φυσικής, Χημείας Βιολογίας για τη διδασκαλία και τις εξετάσεις).

Για την δημιουργία ενός ελληνο-αγγλικού σχολείου στο Λονδίνο ενδεικτικά μπορούν να μελετηθούν οι ακόλουθες προτάσεις:

- Το διδακτικό υλικό που χρησιμοποιείται σε σχολεία με διαπολιτισμικό προσανατολισμό οφείλει υιοθετεί τον πολιτισμό και τη γλώσσα των μαθητών.
- Εκπόνηση κοινού Προγράμματος Σπουδών το οποίο αναπτύσσεται και εξελίσσεται και στις δύο γλώσσες. Εκτός από την υψηλής στάθμης συστηματική γλωσσική διδασκαλία των ελληνικών και των αγγλικών σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών να παρέχονται γνωστικά αντικείμενα στην ελληνική ή την αγγλική γλώσσα.
- Προώθηση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας (Classics), των Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών και της Φιλοσοφίας.
- Η δυνατότητα φοίτησης των μαθητών να είναι συνεχής με την παροχή πολύπλευρης εκπαίδευσης υψηλής ποιότητας από το νηπιαγωγείο μέχρι το προπανεπιστημιακό επίπεδο (3-18 ετών). Για να υπάρξουν απτά αποτελέσματα απαιτείται πολυετής και αδιάκοπη φοίτηση.
- Οι σχολικοί ηγέτες και οι διδάσκοντες να γνωρίζουν σε υψηλό επίπεδο τις δύο γλώσσες και να ενδιαφέρονται για την προσέγγιση των δύο πολιτισμών. Οι εκπαιδευτικοί των δύο γλωσσών θα πρέπει να έχουν επαρκή χρόνο συνεργασίας, συσχεδιασμού και προετοιμασίας των μαθημάτων με σκοπό την εναρμόνιση των στόχων μάθησης και αξιολόγησης των μαθητών και των διδακτικών προσεγγίσεων.
- Προσέλκυση μαθητών από διαφορετικές εθνότητες που ζουν στο Λονδίνο και προτιμούν ελληνο-αγγλικό πρόγραμμα. Πρόσκληση παιδιών Ελληνοκυπρίων δεύτερης και τρίτης γενιάς που φοιτούν στα αγγλικά σχολεία.
- Εξασφάλιση εξοπλισμού και υποδομών (π.χ. σύγχρονο εκπαιδευτήριο με πληρότητα αιθουσών, υλικοτεχνική υποδομή, τεχνικός εξοπλισμός, βιβλιοθήκη, ψηφιακό υλικό, εργαστήρια Πληροφορικής, Φυσικής, Χημείας, Βιολογίας, αίθουσα εκδηλώσεων, κ.λπ.).
- Πιθανή κατανομή του προγράμματος: 50% αγγλόγλωσσο και 50% ελληνόγλωσσο. Ενδεικτικές ιδέες: στο Δίγλωσσο Νηπιαγωγείο μπορούν να εργάζονται από κοινού Άγγλοι και Έλληνες νηπιαγωγοί, στο Δημοτικό Σχολείο τα μαθηματικά μπορούν να διδάσκονται εναλλάξ μια μέρα στα αγγλικά και την επόμενη στα ελληνικά, στο Γυμνάσιο να διδάσκονται στο ίδιο επίπεδο η αγγλική και η ελληνική γλώσσα, στο Λύκειο να συνυπάρχουν προγράμματα αγγλικής και ελληνικής λογοτεχνίας και ιστορίας.

Οι ενδεχόμενες διαφορές ανάμεσα στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας προέλευσης των μεταναστών και της χώρας διαμονής, οι πιθανές δυσχέρειες στην εύρεση των οικονομικών μέσων, οι πιθανές δυσκολίες ενσωμάτωσης των μαθητών στο εκπαιδευτικό και κοινωνικό πλαίσιο της χώρας υποδοχής, οι δυσκολίες συνεργασίας και επικοινωνίας για την υπερνίκηση στερεοτυπικών αντιλήψεων για την αποδοχή και τον σεβασμό της διαφορετικότητας και οι πιθανές αναντιστοιχίες στο μορφωτικό περιεχόμενο, τα βιώματα, τα ενδιαφέροντα και τα συναισθήματα των διαφόρων μαθητών, μπορούν να βρουν βιώσιμες λύσεις μέσα από τις δυνατότητες που ανοίγονται με την προοπτική των δίγλωσσων σχολείων. Όλα τα πιθανά εμπόδια θα πρέπει να καταγραφούν και τα μελετηθούν με λεπτή προσοχή.

Κάθε παιδί μπορεί να γίνει δίγλωσσο και να ωφεληθεί από το δίγλωσσο σχολείο ανεξάρτητα από την ηλικία του, το γλωσσικό του επίπεδο ή το οικογενειακό του περιβάλλον. Πλήθος ερευνών έχει δείξει ότι η δίγλωσση εκπαίδευση έχει ποικίλα γνωστικά και ψυχολογικά οφέλη για τους μαθητές:

- Η διγλωσσία σχετίζεται με οφέλη στη μεταγλωσσική συνείδηση, στις δεξιότητες αναγωγικής λογικής στα μαθηματικά και στην εκμάθηση τρίτης γλώσσας.

- Οι μαθητές που έχουν σχολικές εμπειρίες τέτοιου είδους συμμετέχουν με αυτοπεποίθηση στη διδασκαλία επειδή η ταυτότητά τους επικυρώνεται και ενισχύεται. Έχουν την αίσθηση ότι η φωνή τους θα ακουστεί και θα γίνει αποδεκτή μέσα στην τάξη, έτσι αμβλύνεται η δύναμη της αυτοέκφρασης.
- Τα σχολεία όπου υπάρχει προσωπικό που γνωρίζει τις γλώσσες των γονέων, δείχνουν έμπρακτα την υποστήριξή τους στη γονική συμμετοχή στο σχολείο.
- Αποτελούν τόπο συνάντησης για ημεδαπούς και αλλοδαπούς μαθητές σε ένα πραγματικά πλούσιο πολιτισμικό περιβάλλον. Τα παιδιά των νέων μεταναστών από την Ελλάδα ωφελούνται γιατί βρίσκονται σε στενή επαφή με τα παιδιά της χώρας υποδοχής, edραιώνοντας γόνιμες σχέσεις, μαθαίνοντας τη γλώσσα της χώρας υποδοχής και την κουλτούρα διαμέσου των κοινωνικών αλληλεπιδράσεων και του δίγλωσσου σχολικού προγράμματος έτσι ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του κόσμου που τα περιτριγυρίζει.
- Οι δύο γλώσσες ενός δίγλωσσου παιδιού τροφοδοτούν η μία την άλλη όταν αξιοποιούνται κατάλληλα από το εκπαιδευτικό σύστημα.
- Στους μαθητές των δίγλωσσων εκπαιδευτικών μονάδων χορηγείται τίτλος σπουδών που αναγνωρίζεται ως ισότιμος των τίτλων των αντίστοιχων σχολείων της ημεδαπής και της ξένης χώρας (άρθρο 26 Ν 4415/2016).
- Τα παιδιά των μεταναστών δεύτερης και τρίτης γενιάς θα έχουν την ευκαιρία όχι μόνο να διατηρήσουν και να καλλιεργήσουν τη μητρική τους γλώσσα και κουλτούρα, αλλά επίσης να γίνουν πιο επιδέξια στη δεύτερη γλώσσα σε πολλαπλά επίπεδα, αποκτώντας την εμπειρία ενός εμπλουτισμένου και καινοτόμου τρόπου μάθησης, συνάντησης με παιδιά από άλλες χώρες και αναπτύσσοντας έτσι μία ευρεία διαπολιτισμική κατανόηση και ευελιξία.

Αναμφίβολα, η δίγλωσση εκπαίδευση συνδέεται με το εκπαιδευτικό σύστημα και τη γλώσσα της χώρας διαμονής και αναπτύσσει τη γλωσσική και γνωστική ευελιξία των μαθητών. Η γλωσσική και πολιτιστική ποικιλομορφία μπορεί να αποτελέσει πολύτιμη πηγή εμπλουτισμού και να συμβάλει στην εξασφάλιση υψηλής ποιότητας μάθησης.

Επιπλέον, εφόσον η ελληνική γλώσσα είναι ενσωματωμένη στο κανονικό πρόγραμμα λειτουργίας των εκπαιδευτικών μονάδων της χώρας υποδοχής, αλληλεπιδρούν εθντικές μαθητικές ομάδες με διαφορετικές γλώσσες και πολιτισμικές παραδόσεις συμβάλλοντας στον αμοιβαίο εμπλουτισμό τους. Η σχολική φοίτηση είναι υποχρεωτική και αβίαστη, χωρίς οι μαθητές να βαρύνονται με επιπρόσθετες απογευματινές ώρες και υπερβολικές σχολικές υποχρεώσεις. Στο διαπολιτισμικό πλαίσιο εκπαίδευσης που βασίζεται στο διάλογο των πολιτισμών και την κατανόηση της διαφορετικότητας, οι συγκρούσεις που γεννιούνται μπορούν να διευθετούνται ειρηνικά έτσι ώστε οι μαθητές ελληνικής καταγωγής να μην αισθάνονται απομονωμένοι και περιθωριοποιημένοι. Για όλους τους παραπάνω λόγους η προώθηση των δίγλωσσων σχολείων καθώς και των μορφών διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης/ξένης γλώσσας στο πρόγραμμα των ξένων σχολείων θα είναι πολλαπλά ωφέλιμη.

Σε μια εποχή συνεχών αλλαγών και πολιτισμικών αλληλεπιδράσεων η ίδρυση δίγλωσσων σχολείων αποτελεί μια σύγχρονη αναγκαιότητα. Τα σχολεία αυτά είναι διαπολιτισμικές κοινότητες για την πολύπλευρη ανάπτυξη των μαθητών και μαθητριών και την πλήρη συμμετοχή τους στην κοινωνική ζωή. Τα δίγλωσσα σχολεία, καθώς δεν είναι μονοπολιτισμικά και μονόγλωσσα, μπορούν να διαδραματίσουν προεξάρχουσα σημασία στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής και της ειρηνικής συνύπαρξης. Σήμερα περισσότερο από ποτέ τα σχολεία πρέπει να προετοιμάζουν τους μαθητές ώστε να ζήσουν και να δημιουργήσουν σε έναν ανοιχτό κόσμο και να αλληλεπιδρούν με ανθρώπους διαφορετικών πολιτιστικών καταβολών, να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με άλλους παρά τις διαφορές, αναπτύσσοντας τον αμοιβαίο σεβασμό, την αλληλοκατανόηση και την αλληλεγγύη. Τα αμιγή σχολεία πρέπει να μετεξελιχθούν σε δίγλωσσα, συνταιριάζοντας εθνικές, ευρωπαϊκές και οικουμενικές διαστάσεις, θα πρέπει να προσαρμοστούν στο διεθνές περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη τα ενδιαφέροντα των μαθητών και μαθητριών, ενισχύοντας το δίγλωσσο πνευματικό δυναμικό τους και αξιοποιώντας τις γνώσεις, τις εμπειρίες και τις ικανότητες των εκπαιδευτικών στην προοπτική ανάπτυξης της δίγλωσσης εκπαίδευσης

EDUCATION OFFICE, GREEK EMBASSY IN LONDON

1A Holland Park, W11 3TP, U.K.

Tel.: 02072210093, Fax.: 02072434212

e-mail: education@greekembassy.org.uk

<http://hellenic-education-uk.europe.sch.gr/newsletters-2015/>

Facebook στον σύνδεσμο <https://www.facebook.com/Education-Office-Greek-Embassy-in-London-1517836485001125>, στο προφίλ Education Office - Greek Embassy in London.

Τα γραπτά που παρουσιάζονται στο Newsletter εκφράζουν τις προσωπικές απόψεις των συγγραφέων και δεν δεσμεύουν το Newsletter του Γραφείου Εκπαίδευσης, που τα δημοσιεύει χωρίς λογοκρισία ή περικοπές. Θα χαρούμε να δούμε τα σχόλια και τις δημοσιεύσεις σας. Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε αυτό το newsletter, παρακαλούμε ενημερώστε μας στο παραπάνω e-mail.

Επιμέλεια Newsletter: Γιώργος Κόσουβας